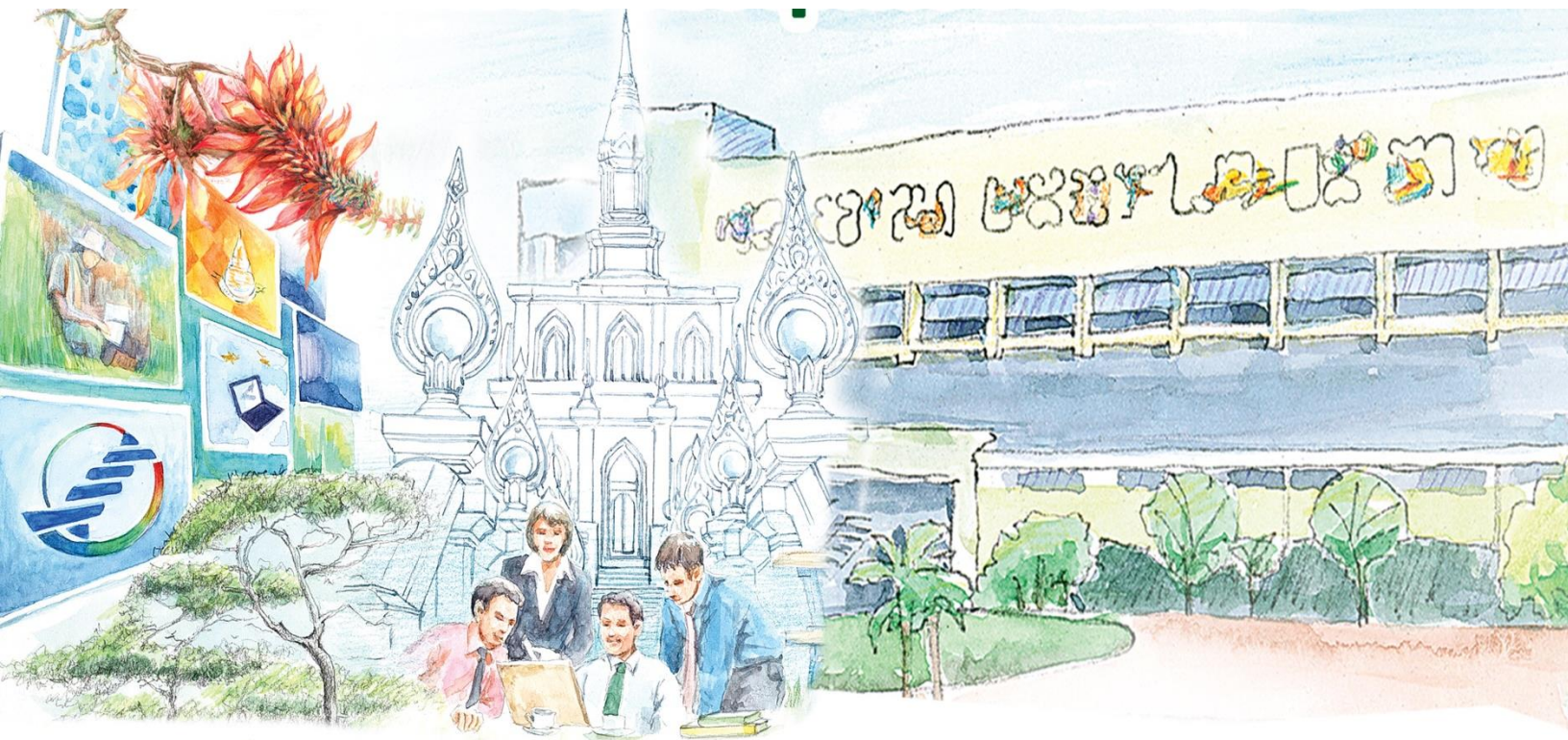

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 – 2570)

จัดทำโดย
ฝ่ายวางแผนและวิจัย
กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
กรกฎาคม 2557

“....การที่ตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนี้
ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยสมัยใหม่ที่จะให้ผู้ที่มีความสามารถ
ที่จะเรียนศึกษาวิชาการ วิชาการก้าวหน้ากว้างขวางได้
เพราะว่าได้ชื่อว่าคนไทยก็มีเจสียวดลาดแต่ขาดโอกาส
ที่จะได้ขยายความรู้ ความสามารถของตน
คนฉลาดที่ได้แสดงแล้วว่าเมื่อมีโอกาสด ก็ไปเรียนในชั้นสูง
จะเรียกได้ว่าทัดเทียมอารยประเทศไม่แพ้คนอื่น
อาจจะดีกว่าคนอื่นด้วยซ้ำ
ฉะนั้นก็สมควรที่จะบริการให้แก่ประชาชนคนไทย
ได้มีโอกาสที่จะเล่าเรียน....”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานในโอกาสที่ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นำนายมงคล กาญจนพาสน์ ทูลเกล้าฯ ถวายโอบน้อมที่ดินเพื่อพระราชทานแก่
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อวันที่จันทร์ที่ 5 พฤศจิกายน 2524

คำนำ

มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ตลอดระยะเวลา 35 ปีที่ผ่านมา ด้วยการจัดการศึกษา รวมไปถึงการวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม อันส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมอย่างกว้างขวาง ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาหรือแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมา จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานผลประโยชน์ที่เกิดแก่บุคคลที่เข้าศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนยังส่งผลต่อสังคมโดยรวมผ่านการดำเนินงานตามพันธกิจทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการขยายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นการสร้างผลลัพธ์ และผลกระทบทางบวกแก่สังคมตลอดมา

ก่อกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์รายรอบทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องหลายประการ ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านประชากร ด้านเทคโนโลยี ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ด้านตลาดแรงงาน และด้านประชาคมอาเซียน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัยไม่มากนักน้อย ดังนั้น การดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้ง ปณิธาน และวิสัยทัศน์ให้ประสบผลสำเร็จนั้น มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องมีการวางทิศทางที่จะก้าวต่อไปในอนาคตให้เห็นอย่างชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมและโลกที่เปลี่ยนไป

จากเหตุผลความจำเป็นดังที่กล่าวมา มหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำ “แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) ขึ้น ซึ่งเป็นแผนระยะยาวฉบับแรก รวมทั้งมีการจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556-2560)” ไปพร้อมกัน ซึ่งจะช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงและการถ่ายทอด แผนมหาวิทยาลัยจากระยะยาว สู่แผนระยะกลาง ในระยะ 5 ปีแรก จึงนับเป็นความท้าทายของมหาวิทยาลัยอย่างสำคัญ ที่จำเป็นต้องอาศัยทีมผู้บริหารบุคลากรทุกฝ่ายทั้งสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน รวมทั้งเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ผนึกกำลังในการทำงานอย่างหนักและทำงานอย่างเป็นระบบในเชิงบูรณาการแบบ One-Team ภายใต้กรอบทิศทางที่มหาวิทยาลัยวางไว้ในระยะยาว 15 ปี ในการไปสู่วิสัยทัศน์ **“การเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก ที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน”** อันเป็นเป้าหมายสูงสุดตามปณิธานของมหาวิทยาลัย และการยืนหยัดเพื่อรับใช้สังคมตลอดไป

การจัดทำแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) มหาวิทยาลัยได้มีการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และการวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ขององค์กร ได้แก่ การวิเคราะห์ SWOT Analysis การให้ความสำคัญต่อการกำหนดคุณค่าของมหาวิทยาลัย วัฒนธรรมองค์กร ที่ทุกส่วนต้องร่วมแรงร่วมใจกันนำพาองค์กรนี้ไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ให้ได้ นอกจากนี้ได้จัดให้มีการระดมสมองในการประชุมสัมมนา เรื่อง “การจัดทำแผน มสธ.ระยะ 15-5-4 ปี” ในวันที่ 13-15 พฤศจิกายน 2556 เพื่อให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัย, กรรมการสภามหาวิทยาลัย, ประธานคณะกรรมการประจำสาขาวิชา

12 สาขา, ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน, ผู้อำนวยการกอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมประชุม ระดมสมองฯ ดังกล่าว หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลผลการประชุมระดมสมองฯ เสนอส่วนประกอบ ของแผน มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) ต่อที่ประชุมประสานนโยบายในการประชุม วันพุธที่ 19 กุมภาพันธ์ 2557 และ นำเสนอร่าง “แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)” ต่อที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัย ให้ข้อเสนอแนะ ในวันพุธที่ 2 กรกฎาคม 2557 โดยผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้บริหารในการประชุมครั้งที่ 12/57 เมื่อวันอังคารที่ 15 กรกฎาคม 2557 และผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 7/2557 วันที่ 25 กรกฎาคม 2557

ฝ่ายวางแผนและวิจัย ขอขอบคุณ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจน ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ร่วมแสดงความเห็นให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) ได้สำเร็จลุล่วง ด้วยดีจากความร่วมมือของทุกท่าน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ทิเวเตชาเทพ)
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและวิจัย
กรกฎาคม 2557

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) เป็นแผนระยะยาวฉบับแรก ที่มีทิศทางการพัฒนาสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (2551-2565) และทิศทางแนวโน้มเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่เน้นการสร้างดุลยภาพระหว่างการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืน และใช้เป็นเข็มทิศในการบริหารมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเท่าทัน และให้ผู้บริหารใช้เป็นแผนแม่บทในการวางแผนนโยบาย มาตรการในการบริหารมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ภายใต้กรอบทิศทางที่มหาวิทยาลัยวางไว้ในระยะยาว 15 ปี ในการไปสู่วิสัยทัศน์ **“เป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก ที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน”** อันเป็นเป้าหมายสูงสุดตามปณิธานของมหาวิทยาลัย

การจัดทำแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) มหาวิทยาลัยได้นำเครื่องมือการบริหารจัดการสมัยใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ขององค์กร โดยการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ SWOT Analysis การให้ความสำคัญต่อการกำหนด**คุณค่า (Value)** ระดับมหาวิทยาลัย ได้แก่ 1) มีบทบาทโดดเด่นในสังคม โดยเป็นแหล่งเรียนรู้เปิดในระดับอุดมศึกษา สำหรับทุกคน(Open for all) 2) เป็นผู้นำทางการสร้างนวัตกรรมระบบการศึกษาทางไกล สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) บุคลากร “มีสุขภาวะในการทำงาน” และ 4) ส่งเสริมกิจกรรมทุกด้านเพื่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักศึกษาทุกคน โดยมี **วัฒนธรรมองค์กร (STOU Culture)** **“ร่วมแรงใจ ใฝ่คุณธรรม นำสิ่งใหม่ เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา”** S = **Synergy** หมายถึง ร่วมแรงใจ, T = **Transparency** หมายถึง ใฝ่คุณธรรม, O = **Originality** หมายถึง นำสิ่งใหม่ และ U = **Ubiquitous Learning** หมายถึง เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีกรอบทิศทางในการพัฒนาระยะยาว 15 ปี จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในระดับมหาวิทยาลัย/ระดับคุณภาพ แบ่งตามช่วงเวลาออกเป็น 3 ระยะ คือ

ช่วงปี	เป้าหมายระดับมหาวิทยาลัย / ระดับคุณภาพ
ช่วง 5 ปีแรก (พ.ศ.2556- 2560)	- มุ่งสู่อันดับ 1 ใน 1000 ของระดับโลก และ - ยื่นรับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA)
ช่วงปีที่ 10 (พ.ศ. 2561-2565)	- มุ่งสู่อันดับ 1 ใน 500 ของระดับโลก และ - ได้รับรางวัลการควบคุมคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Control : TQC)
ช่วงปีที่ 15 (พ.ศ. 2566-2570)	- มุ่งสู่อันดับ 1 ใน 100 ของระดับโลก และ - ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA)

การพัฒนาในแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) ทุกส่วนต้องร่วมแรงร่วมใจกันนำพาองค์กรนี้ไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ โดยมุ่งพัฒนาองค์กรสู่วิสัยทัศน์ ด้วยการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมโลกและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายใต้อัตลักษณ์และพันธกิจหลักในการรับใช้สังคมทั้ง 5 ด้าน และการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนด้วย 10 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ และมี 16 เป้าประสงค์ ของแผนฯ 15 ปี ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
พันธกิจที่ 1 : พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : เพิ่มศักยภาพบัณฑิต / กำลังคนให้มี <u>คุณภาพ</u> และ <u>ขีดความสามารถในการแข่งขัน</u> สู่ระดับสากล	1.1 เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ให้มีคุณภาพตอบสนองพลวัตของการจ้างงานและการแข่งขันในระดับสากล
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการให้สามารถแข่งขันได้ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ ของสถาบัน	2.1 เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล และบุคลากรทางการศึกษาตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และสามารถแข่งขันเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยกระดับคุณภาพการให้บริการการศึกษาสู่สากล	3.1 เพื่อสร้างระบบบริการการศึกษาที่ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้สะดวกรวดเร็วและมีความพึงพอใจทั้งในระดับชาติและสากล
พันธกิจที่ 2 : วิจัย ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการศึกษาทางไกลและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาการวิจัยและสร้างนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลและการพัฒนาประเทศ	4.1 เพื่อนำผลงานวิจัย นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์ไปเผยแพร่ และนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบายต่อการพัฒนาสถาบัน สังคม และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน 4.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านบริหารงานวิจัย นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์ 4.3 เพื่อเพิ่มศักยภาพยกระดับขีดความสามารถงานวิจัยสู่ระดับสากลเพื่อเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่มีการวิจัยชั้นนำ
พันธกิจที่ 3 : บริการวิชาการโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน และ องค์กร สถาบันในสังคมเพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมฐานความรู้	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาคุณภาพการให้บริการวิชาการแก่สังคมและมุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต	5.1 เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน 5.2 เพื่อบริการวิชาการ วิชาชีพแก่สังคมเพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้
พันธกิจที่ 4 : อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรมของชาติ	
ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ส่งเสริมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาอุทยานการศึกษา เพื่อเผยแพร่และธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติอย่างยั่งยืน	6.1 เพื่อพัฒนาอุทยานการศึกษา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่มีความสมดุลและความสัมพันธ์อันดีระหว่างวัฒนธรรมที่หลากหลาย 6.2 เพื่อบูรณาการกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการเรียนการสอน 6.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารที่มีคุณค่าในวิถีไทย
พันธกิจที่ 5 : พัฒนางค์กรสู่การเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก	
ยุทธศาสตร์ที่ 7 : พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มี <u>ผลสัมฤทธิ์สูง</u> : High Performance Organization (HPO)	7.1 เพื่อขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและมีอิสระในการบริหารจัดการ ภายใต้หลักธรรมาภิบาลทุกภาคส่วน 7.2 เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินที่ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์
ยุทธศาสตร์ที่ 8 : สร้างความเข้มแข็งของระบบบริหารทรัพยากรบุคคลวัฒนธรรมองค์กร และมุ่งสู่การเป็นสากล - STOU Culture	8.1 เพื่อพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่ตอบสนองต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและบุคลากรสามารถปฏิบัติงานอย่างมีความสุข
ยุทธศาสตร์ที่ 9 : นำไอซีทีมาใช้ขับเคลื่อนมหาวิทยาลัย ในทุกพันธกิจ - i-DU (ICT-Driven University)	9.1 เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีมาตรฐานและทันสมัยสำหรับใช้ในการบริหารการบริการ และการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ต้องทันสมัยหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ตามอัธยาศัย
ยุทธศาสตร์ที่ 10 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพที่เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้	10.1 เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่เป็นมาตรฐานและเพียงพอ
รวม 5 พันธกิจ 10 ประเด็นยุทธศาสตร์	รวม 16 เป้าประสงค์

ตลอดจนให้ความสำคัญกับการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จระดับ Corporate KPI ซึ่งแบ่งเป้าหมายออกเป็น 3 ระยะ โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จในระดับผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) โดยในช่วง 5 ปีแรก มีตัวชี้วัดจำนวน 71 ตัว ในช่วง 10 ปี(ระยะสอง) และ 15 ปี(ระยะสุดท้าย) มี จำนวน 84 ตัว เพื่อใช้วัดความสำเร็จของแผนฯ ผ่านแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี และถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ตามลำดับ

การติดตามประเมินผลแผน เริ่มดำเนินการเมื่อแผนพัฒนาฯ ระยะยาว 15 ปี ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และมีการประกาศใช้แล้ว จะติดตามประเมินผลแผน ซึ่งจะเริ่มต้นตามวงจร PDCA คือ (P = Plan, D = Do, C = Check, A = Act) โดยจะประเมินผลแผนพัฒนาฯ 15 ปี ที่มีการถ่ายทอดลงสู่แผนยุทธศาสตร์ฯ 5 ปี ใน 3 ระยะ คือ จะดำเนินการตามช่วงเวลา คือ **ประเมิน ครั้งที่ 1 :** ประเมินผลแผนฯ ทั้งฉบับ เมื่อสิ้นแผนระยะแรก (พ.ศ. 2556-2560) **ประเมิน ครั้งที่ 2 :** ประเมินผลแผนฯ ทั้งฉบับ เมื่อสิ้นแผนระยะที่สอง(พ.ศ. 2561-2565) และ**ประเมิน ครั้งที่ 3 :** ประเมินผลแผนฯ ทั้งฉบับ เมื่อสิ้นแผนระยะที่สาม (พ.ศ. 2566-2570)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
บทสรุปผู้บริหาร	(1)
บทที่ 1 ที่มาและกรอบแนวคิดของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)	
✕ ที่มา	1-1
✕ กรอบแนวคิด	1-2
✕ วัตถุประสงค์	1-3
✕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1-4
บทที่ 2 สถานการณ์และแนวโน้มการอุดมศึกษาโลก อาเซียน และประเทศไทย	
✕ สถานการณ์และแนวโน้มของอุดมศึกษาโลกและอาเซียน	2-1
✕ สถานการณ์การแนวโน้มการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย	2-7
✕ สรุปผลกระทบจากสถานการณ์และแนวโน้ม สู่โอกาสในการพัฒนาการศึกษา และ การพัฒนา มสธ.	2-12
บทที่ 3 แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)	
✕ วิสัยทัศน์ (Vision)	3-1
✕ คุณค่า (Value)	3-2
✕ วัฒนธรรมองค์กร (STOU Culture)	3-2
✕ เป้าหมายการพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)	3-3
✕ พันธกิจ (Mission)	3-3
✕ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์แผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)	3-4
✕ ตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จ และค่าเป้าหมายของแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)	3-9
บทที่ 4 กลไกการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)	
✕ กลไกการนำแผนพัฒนา มสธ. ระยะ 15 ปี ไปสู่การปฏิบัติ	4-1
✕ การติดตามประเมินผลแผน	4-2
บรรณานุกรม	1-2
ภาคผนวก	
✕ ประมวลภาพกิจกรรม	1-4

บทที่ 1

ที่มาและกรอบแนวคิดของแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556 – 2570)

ที่มา

ตามพระราชบัญญัติก่อตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปี พ.ศ. 2521 ระบุว่าให้เป็นสถาบันการศึกษาแบบไม่มีชั้นเรียนของตนเอง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงวัฒนธรรม การให้การศึกษาของมหาวิทยาลัย จะต้องใช้ระบบสื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์หรือวิธีการอย่างอื่นที่ผู้ศึกษาสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ

ตลอดระยะเวลา 35 ปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ด้วยการจัดการศึกษา รวมไปถึงการวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม อันส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมอย่างกว้างขวาง ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้นการจัดทำแผนพัฒนาหรือแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมา จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานผลประโยชน์ที่เกิดแก่บุคคลที่เข้าศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนยังส่งผลต่อสังคมโดยรวมผ่านการดำเนินงานตามพันธกิจทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการขยายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นการสร้างผลลัพธ์ และผลกระทบทางบวกแก่สังคมตลอดมา

อย่างไรก็ตาม สภาพแวดล้อมและสถานการณ์รายรอบทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องหลายประการ ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านประชากร ด้านเทคโนโลยี ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ด้านตลาดแรงงาน และด้านประชาคมอาเซียน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัยไม่มากนักน้อย ดังนั้นการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้ง ปณิธาน และวิสัยทัศน์ให้ประสบผลสำเร็จนั้น มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องมีการวางทิศทางที่จะก้าวต่อไปในอนาคตให้เห็นอย่างชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมและโลกที่เปลี่ยนไป

จากเหตุผลความจำเป็นดังที่กล่าวมา มหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำ “แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) ขึ้น ซึ่งเป็นแผนระยะยาวฉบับแรก รวมทั้งมีการจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556-2560) ” พร้อมกันไปด้วยกันตามวาระของอธิการบดีท่านใหม่ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ชัยเลิศ พิชิตพรชัย ซึ่งจะช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงและการถ่ายทอด แผนมหาวิทยาลัยจากระยะยาว สู่แผนระยะกลาง ในระยะ 5 ปีแรก จึงนับเป็นความท้าทายของมหาวิทยาลัยอย่างสำคัญ ที่จำเป็นที่ต้องอาศัยทีมผู้บริหาร บุคลากรทุกฝ่าย ทั้งสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน รวมทั้งเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ผนึกกำลังในการทำงานอย่างหนักและทำงานอย่างเป็นระบบในเชิงบูรณาการแบบ One-Team ภายใต้กรอบทิศทางที่มหาวิทยาลัยวางไว้ในระยะยาว 15 ปี ในการไปสู่วิสัยทัศน์ “การเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก ที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน” อันเป็นเป้าหมายสูงสุดตามปณิธานของมหาวิทยาลัย และการยืนหยัดเพื่อรับใช้สังคมตลอดไป

กรอบแนวคิด

ในการจัดทำแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) มหาวิทยาลัยได้นำเครื่องมือการบริหารจัดการสมัยใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ขององค์กร โดยการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ SWOT Analysis การให้ความสำคัญต่อการกำหนดคุณค่าของมหาวิทยาลัย วัฒนธรรมองค์กร ที่ทุกส่วนต้องร่วมแรงร่วมใจกันนำพาองค์กรนี้ไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ให้ได้ในที่สุด ตามประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ ที่มีการกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนให้ความสำคัญกับการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จระดับ Corporate KPI ที่แบ่งเป้าหมายเป็น 3 ระยะๆละ 5 ปี เพื่อใช้วัดความสำเร็จของแผน ผ่านแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี และถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ตามลำดับ

ขั้นตอนในการวางแผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 -2570)

1. เนื่องจากในปี พ.ศ. 2556 แผนพัฒนา มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2552 -2556) ที่ถือเป็นแผนยุทธศาสตร์ฉบับดั้งเดิมจะสิ้นสุดลง ประกอบกับในปี พ.ศ. 2556 อธิการบดีท่านใหม่ของมหาวิทยาลัย คือ รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ชัยเลิศ พิชิตพรชัย ได้มีการกำหนดนโยบายการบริหารมหาวิทยาลัยขึ้นใหม่ ด้วยการให้มีการจัดทำแผน 15-5-4 ปี ที่เป็นการจัดทำแผนพร้อมกัน 3 แผน ได้แก่ แผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556- 2570) แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556-2560) ระยะแรกและแผนปฏิบัติการ มสธ. 4 ปี (พ.ศ.2555-2558) ซึ่งแผนฯ 15 ปี จะใช้เป็นกรอบทิศทางให้กับแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี รวม 3 แผน คือ แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2556 -2560) แผนยุทธศาสตร์ฯ ระยะ 5 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 -2565) และแผนยุทธศาสตร์ฯ ระยะ 5 ปี ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566 -2570) รวมทั้งถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการ

มสธ. ระยะ 4 ปี ด้วย นอกจากนี้แผนฯ 4 ปี นี้จะมีส่วนที่เชื่อมโยงกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน ที่จัดทำขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลชุดใหม่ที่มีวาระคราวละ 4 ปี ด้วย

2. ในการจัดทำ “แผน มสธ.ระยะ 15-5-4 ปี” มหาวิทยาลัยได้จัดประชุมสัมมนาระดมสมอง เมื่อวันที่ 13-15 พฤศจิกายน 2556 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน พัทยา จ.ชลบุรี โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผน มสธ.ระยะยาว 15 ปี และแผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี ระยะแรกโดยได้เชิญกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารประจำสาขาวิชา 12 สาขา ผู้บริหารสำนัก/สถาบัน ผู้อำนวยการกอง/ศูนย์/หน่วยงานเทียบเท่ากอง ผู้อำนวยการศูนย์วิทย์พัฒนาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 180 คน ร่วมประชุมสัมมนาระดมสมองกัน เพื่อจัดทำแผนฯ 15 ปี และ แผนฯ 5 ปี

3. นอกจากนี้เพื่อให้แผนฯระยะยาว และแผนฯ 5 ปี มีความสมบูรณ์ จึงได้มีการสอบถาม/สัมภาษณ์ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียเสีย ทั้งจากหน่วยงาน/สถานประกอบการ โครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการให้บริการของมหาวิทยาลัย เพื่อนำความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผน และสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาผ่านชมรมนักศึกษา มสธ. เกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ที่มหาวิทยาลัยได้มีการประเมินสภาพแวดล้อม (SWOT) เหล่านี้ไว้ เพื่อนำความคิดเห็นเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผน อีกด้วย

4. หลังจากนั้นได้มีการประมวลข้อมูล/การประชุม ทั้งหมดข้างต้น ผนวกกับการประมวลข้อมูลจากภายนอกที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (2551-2565) (สกอ.) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) เส้นทางประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน ในการประชุมวิชาการ ประจำปี 2556 ที่จัดโดย สสช. ทักษะในศตวรรษที่ 21 จากการบรรยายของศาสตราจารย์ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ในปี 2556 เป็นต้น เพื่อยกร่างแผนระยะยาว 15 ปี และแผนยุทธศาสตร์ฯ 5 ปี ฉบับสมบูรณ์ไปพร้อมกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีแผนพัฒนายาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) ที่มีทิศทางการพัฒนาสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (2551-2565) และทิศทางแนวโน้มเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่เน้นการสร้างดุลยภาพระหว่างการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. เพื่อใช้เป็นกรอบในการถ่ายทอดจากแผนพัฒนายาว 15 ปี ไปสู่แผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี รวมทั้งแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ใช้เป็นเข็มทิศในการบริหารมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเท่าทัน บรรลุวิสัยทัศน์ และเกิดความยั่งยืนสืบไป
2. ให้ผู้บริหารใช้เป็นแผนแม่บทในการวางนโยบาย มาตรการในการบริหารมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับทิศทางที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้
3. ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารทำความเข้าใจถึงทิศทางและเป้าหมายของมหาวิทยาลัยในอนาคต เพื่อให้ทุกหน่วยงานเร่งพัฒนา /ปรับปรุง ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนามหาวิทยาลัยให้บรรลุวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ต่อไป

บทที่ 2

สภาวะการณ์และแนวโน้ม

การอุดมศึกษาโลก อาเซียน และประเทศไทย

สภาวะการณ์โลกกำลังเคลื่อนจากยุคข้อมูลข่าวสารผ่านยุคสารสนเทศเข้าสู่ยุคสังคมใหม่ ในคลื่นของโลกาภิวัตน์ที่ไร้พรมแดน ความเป็นพลโลกที่มีวิถีปฏิบัติเรียนรู้วัฒนธรรมและค่านิยมร่วมกันมากขึ้นผ่านเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ รวมทั้งคอมพิวเตอร์ ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร การแข่งขันมีมากขึ้น ดัชนีชี้วัดความอยู่รอดขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถและคุณภาพ เรียกว่า เป็นโลกที่ใช้ความรู้เป็นฐาน หรือการก้าวเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ในขณะที่อีกฟากหนึ่งธรรมชาติกำลังถูกทำลายด้วยผลพวงของการขยาย อุตสาหกรรมที่ผ่านมา จิตสำนึกถึงการตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลดน้อยลง การก่อการร้ายข้ามชาติที่ใช้วิธีการรุนแรงและสลับซับซ้อนมากขึ้น ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร รวมทั้งประชากร เหล่านี้ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญในยุคโลกาภิวัตน์ ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาอุดมศึกษาทั้งในระดับโลกและภูมิภาคอาเซียน ซึ่งมีทั้งส่วนที่เป็นทางบวกและลบ หรือจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสไปจนถึงข้อจำกัด ที่ต้องต้องศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึง 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่ 1) สถานการณ์ แนวโน้มอุดมศึกษาโลก และอาเซียน 2) สถานการณ์ แนวโน้มอุดมศึกษาไทย โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

สถานการณ์และแนวโน้มของอุดมศึกษาโลกและอาเซียน

ก. สถานการณ์ด้านการอุดมศึกษาของโลกในปัจจุบัน

จากการจัดสัมมนาด้านการอุดมศึกษาระดับโลกในปี ค.ศ. 2009 ชื่อว่า “ UNESCO 2009 World Conference on Higher Education: The New Dynamics of Higher Education and Research For Societal Change and Development” ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ในระหว่างวันที่ 5 - 8 July 2009 มีการกล่าวถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ด้านการอุดมศึกษาของโลกดังนี้

1) การอุดมศึกษาและความท้าทายในยุคโลกาภิวัตน์

(Higher Education and Global Challenges) ต้องช่วยขจัดความยากจน เพื่อการพัฒนาไปสู่การศึกษาทั่วทุกคน (Education for All) อย่างยั่งยืน การปรับเปลี่ยนวิธีการเข้าถึงการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และความเท่าเทียมกันทางเพศของการได้รับการศึกษา

2) พันธะและความรับผิดชอบต่อสังคมของการอุดมศึกษา การศึกษาต้องนำพาสังคมให้พ้นจากความยากจนเพื่อไปสู่สังคมแห่งความสงบสุขและการพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องหาทางช่วยเหลือให้ประเทศก้าวพ้นปัญหาสิ่งแวดล้อมและสภาพเศรษฐกิจไปได้ ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้นำในอนาคต ที่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยยังต้องทำหน้าที่เฝ้าระวัง รวมทั้งเป็น Think tanks ในการเตือนสติสังคมรู้เท่าทัน และป้องกันไม่ให้เกิดวิกฤติต่าง ๆ ขึ้นอีก รวมไปถึงสถาบันอุดมศึกษา ยังต้องคิดค้นนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ท้าทายกระแสโลกาภิวัตน์เพื่อสร้างทักษะให้แก่นักศึกษา

3) ความเป็นสากล ภูมิภาคิกิวัตน์ และโลกาภิวัตน์ เป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงรูปแบบของการอุดมศึกษา และยุทธศาสตร์การวิจัย มีการขยายตัวของความเป็นสากล และความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนกันในรูปแบบใหม่ ๆ มีการส่งผ่านความรู้ข้ามพรมแดน และทรัพยากรด้านการศึกษา มีการประกันคุณภาพ และการได้รับการยอมรับ หรือการจัดอันดับของมหาวิทยาลัย การจัดสรรเงินทุนแก่สถาบันอุดมศึกษา และทุนให้กับนักศึกษา

4) ความเท่าเทียม ทั้งถึงและคุณภาพ ในการจัดการศึกษา โดยการให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาได้เท่าเทียมกัน ทำให้นักศึกษาจบการศึกษาได้เท่าเทียมกัน ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้กลไกการประกันคุณภาพที่เหมาะสม

5) การเรียน การวิจัย และนวัตกรรม ที่เชื่อมโยง กลมกลืนกัน ตอบสนองได้ทั้งระดับประเทศ และระดับท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและตอบสนองต่อความต้องการความรู้ของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์

➤ **แนวโน้มในอนาคตของการอุดมศึกษาโลก** สรุปได้ ดังนี้

- **การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการลงทะเบียนเรียน / การสมัครเข้าเรียน** มีการขยายตัวของผู้เรียนทั่วโลกเพิ่มขึ้น ความต้องการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาเติบโตอย่างต่อเนื่องในหลายประเทศทั่วโลก การศึกษาหลังมัธยมศึกษามีแต่ขยายเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา เช่น จีนและอินเดีย

- **ตั้งแต่การรับเข้าศึกษาจนจบการศึกษา** เรื่องที่ยังคงท้าทายการอุดมศึกษา ได้แก่ การประเมินค่าความยุ่งยาก ประเด็นและทางเลือก การเข้าเรียน การปรับปรุงวิธีการเข้าเรียนในชั้นอุดมศึกษา การรับสมัครนักศึกษาในจำนวนมาก การเปิดโอกาสในการเข้าถึงการศึกษามากขึ้นในหลายประเทศ ความไม่เท่าเทียมกันของการเข้าถึงอุดมศึกษาโดยเฉพาะในกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ชนกลุ่มน้อย คนในภาคชนบทในประเทศกำลังพัฒนา สิ่งสนับสนุนที่จัดให้กับนักศึกษาให้สามารถเรียนจนจบการศึกษาได้มากขึ้น

- **ความหลากหลายในการอุดมศึกษา (Diversification)** การรับสมัครนักศึกษาในปริมาณมาก ทำให้ต้องมีการจัดระบบทางวิชาการที่หลากหลาย ต้องตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม คุณภาพก็ยังคงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการอุดมศึกษา

- **วิสาหกิจในมหาวิทยาลัยภาครัฐ (Privatization) และการจัดหาเงินทุน** หน่วยงานวิสาหกิจที่เกิดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ เกิดขึ้นจากทัศนคติแบบลัทธิเสรีนิยม งบประมาณจากภาครัฐที่มีให้อย่างจำกัด ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ความคาดหวังจากสังคมที่มากขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้ต้องมองหารายได้จากแหล่งอื่นมาเพิ่มเติม รวมถึงการขึ้นค่าใช้จ่ายนักศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งการหารายได้จากงานวิจัย การรับเป็นที่ปรึกษาของคณาจารย์ การร่วมทุนกับภาคอุตสาหกรรม แต่สิ่งที่เป็นข้อกั่วงวล ก็คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต้องไม่กลายเป็นอุปสรรคในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่เรียนเก่งแต่ไม่มีเงิน

■ **เทคโนโลยีสมัยใหม่ (New Technologies)** เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICTs) มีผลกระทบต่อการศึกษาทั่วโลกในการสื่อสารส่งผ่านความรู้ ได้แก่ การส่งผ่าน e-mail , blogs , wikis และ Podcast ช่วยให้เกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการศึกษาทางไกล การพิมพ์หนังสือ และวารสารทางวิทยาศาสตร์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งช่วยบริหารจัดการด้านวิชาการอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป ความก้าวหน้าที่ไม่หยุดยั้งของโลกาภิวัตน์ มีผลกระทบให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องเตรียมตัวเพิ่มความหลากหลายของการรับสมัครนักศึกษา สร้างทักษะและความรู้ที่จำเป็นให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคเศรษฐกิจไร้พรมแดน นอกจากนี้กระแสวิกฤตเศรษฐกิจของโลก ก็ยังเป็นตัวเร่งให้เกิดปัญหาในสถาบันอุดมศึกษาจากหลายประเทศทั่วโลกอีกทางเช่นกัน ความท้าทายเหล่านี้ต้องการผู้บริหารที่กล้าตัดสินใจในเชิงนโยบาย และกล้าริ่คิดริ่สร้างวิธีการเรียนการสอนแบบเก่า ๆ ยิ่งจำนวนนักศึกษามีมาก ก็ยิ่งต้องขยายสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากขึ้นไปด้วย ผลจากการที่มีจำนวนนักศึกษามากขึ้น ความต้องการของนักศึกษาที่หลากหลายตามไปด้วย ดังนั้นจึงต้องมีสิ่งใหม่ ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการเหล่านี้ ระบบต่าง ๆ ที่เติบโตมากขึ้นก็ยิ่งต้องใช้งบประมาณ ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งเรื่องของการขยายตัว ความหลากหลายและการขาดงบประมาณสนับสนุน ล้วนมีผลต่อคุณภาพการศึกษาทั้งสิ้น

ข. สถานการณ์และแนวโน้มการใช้ ICTs ในการเรียนการสอน

การอุดมศึกษา มีบทบาทช่วยให้ประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนามากลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้ รัฐบาลจึงต้องมีการลงทุนด้านการศึกษา และการวิจัยของมหาวิทยาลัยเศรษฐกิจฐานความรู้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าไม่มี ICTs โดย ICTs จะช่วยลดความแตกต่างของการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีบทบาททำให้การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง

ICTs เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ระบบการบริหารจัดการหลักสูตร การปรับปรุงคุณภาพและปริมาณของการศึกษา การให้บริการแก่นักศึกษา เช่น course outline (โครงสร้างหลักสูตร) อุปกรณ์ด้าน ICTs ในห้องเรียน การอภิปรายกลุ่ม การให้การบ้าน Lab การจด lecture การบรรยายสดที่สามารถฟังภายหลังหรือสามารถทบทวนได้ การเชื่อมต่อหลักสูตรพิเศษบนเว็บไซต์ การทำ online tutorials การอ่านเสริมห้องปฏิบัติการชั่วโมงทำงานเสมือนจริง ที่ช่วยให้นักศึกษาประหยัดเงินในการจ่ายค่า textbook วารสาร และเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการเรียนได้ แต่นอกจาก ICTs จะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนแล้ว ICTs ยังนำความท้าทายมาให้ด้วย สิ่งแรกก็คือ ราคาสูง ปัญหาการติดตั้ง การทำงาน การบำรุงรักษา การเปลี่ยนของใหม่ทดแทนของเก่า แต่อย่างไรก็ตามการสอนผ่าน online ก็ไม่สามารถสอนได้ในทุกชุดวิชา เนื่องจากต้องเพิ่มเวลาและต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนการสอน หรือ ความไม่พร้อมของนักศึกษาในการเรียนทาง online หรือ จากทรัพยากร ICTs ที่มีอยู่อย่างจำกัด เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาที่สอนผ่านระบบการเรียนการสอนในระบบเปิด เช่น Open Universities จะสามารถจัดการสอนในระบบ e-Learning ได้ง่ายและคุ้มทุนกว่ามหาวิทยาลัยที่นำ eLearning มาใช้ในการเรียนการสอนแบบมีชั้นเรียน ที่ค่าใช้จ่ายที่สูงมาก และอาจจะไม่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนได้เลย ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนหรือได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล จะเห็นได้จากรายงานฉบับปี ค.ศ. 2005 องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือ โออีซีดี (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD) ได้สรุปว่า ICTs ในการอุดมศึกษามีผลกระทบต่อการบริหารจัดการมากกว่าการเรียน

การสอน รายงานชิ้นนี้ แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของ e-Learning ที่ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ และวัฒนธรรมของผู้คนได้ ดังนั้นก่อนการนำระบบ e-Learning มาใช้ จึงต้องจัดกรอบความคิด และปรับกระบวนการทัศน์ในเรื่อง e-Learning ใหม่ โดยการสร้างความสมดุลขึ้นให้ได้ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ต้องสร้างปฏิสัมพันธ์ในเนื้อหาสาระกับนักศึกษา สร้างสัมพันธภาพที่ดีในระหว่างการเรียนรู้ มีการสอนแบบสื่อสารสองทางซึ่งกันและกัน และมีการจับกลุ่มพูดคุยกันของนักศึกษากับอาจารย์

ในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้นอกจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ทั้งในการลงทะเบียน การเงิน การให้บริการนักศึกษา การบริหารงานบุคคล เป็นต้น แต่ละระบบหรือฐานข้อมูลควรจะต้องมีการเชื่อมโยงหากันได้ มีความน่าเชื่อถือ มีความปลอดภัย และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกอย่าง ก็คือ การบริการของมหาวิทยาลัยต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงและนักศึกษาทุกคนสามารถเข้าถึง ICTs แล้วหรือยัง ในประเทศแอฟริกา การใช้ Internet มีเพียง 5.6% เมื่อเทียบกับทั่วโลกที่มี 26.6% การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนต้องเน้นไปที่การให้นักศึกษากับอาจารย์ สามารถติดต่อกันได้ ปัจจุบัน ICTs มีการปรับปรุงคุณภาพดีขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นสถาบันการศึกษา จะต้องเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับมหาวิทยาลัย จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันที่จะต้องลงทุนอบรม / พัฒนาคณะให้สามารถทำงานโดยใช้ ICTs ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กล่าวโดยสรุป : แนวโน้มที่สำคัญและพลวัตใหม่ของการใช้ ICTs ในการอุดมศึกษามีดังนี้

1. การบูรณาการ ICTs เข้ากับการอุดมศึกษา เป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความต้องการใช้นับวันยิ่งมีมากขึ้น ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยเปิดจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอน และใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนเป็นอย่างมากรวมทั้งช่วยในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วย

2. ICTs ขยายการใช้จากคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ไปเป็นเทคโนโลยีมือถือ โลกเสมือนจริง Cloud Computing เป็นต้น การอุดมศึกษา ควรต้องบูรณาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้าไปโดยกำหนดเป็นนโยบาย และมีการวางแผนเรื่องนี้ ต้องเลือกระหว่างการใช้ Open Source กับการใช้ซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ ต้องมีการวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ค่าใช้จ่าย ทั้งระยะสั้น ระยะยาวให้รอบคอบ ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ควรต้องเป็นของมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายทั้งในและต่างประเทศ

3. ต้องสร้าง / วางระบบของการใช้ ICTs โดยกำหนดเป็นนโยบาย และวางแผนไว้ให้ชัดเจน ทั้งการใช้เพื่องานวิจัย การใช้เพื่อการบริหาร โดยต้องวางโครงสร้างพื้นฐานให้พร้อม ทั้งห้องสมุดดิจิทัล การใช้ฐานข้อมูล Online การใช้เครือข่าย เป็นต้น โดยต้องไม่ลืมเรื่องความร่วมมือระหว่างสถาบัน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จาก ICTs และทรัพยากรต่าง ๆ อย่างสูงสุด

4. ในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว การอุดมศึกษาควรมีการกำหนดเป็นนโยบาย และมีการวางแผนกลยุทธ์ด้าน ICTs อย่างชัดเจน ไม่ใช่ทำเป็นโครงการเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น

5. จุดแข็งของคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ก็คือ สามารถปรับคำพูดที่สอนและสร้างสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ดี ICTs ถูกนำมาใช้ในการศึกษาแบบเปิด (Open Education Resource-OER) และมีแนวโน้มของการใช้ e-Learning มากขึ้น รวมทั้งการสอนแบบ online ทั้งในมหาวิทยาลัยและการสอนทางไกล อนึ่ง การสอนแบบ e-Learning จะช่วยลดค่าใช้จ่าย และมีคุณภาพได้ถ้ามีการวางแผนในการสอนและการบริหารการเงินอย่างรอบคอบ

6. มีการใช้ ICTs ในระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะเกิดผลดีได้หากผู้ไม่มีทั้งทักษะ แนวคิดที่ทันสมัยและยอมรับในความเปลี่ยนแปลง

ด. การอุดมศึกษาอาเซียน

จากเอกสาร “ การศึกษา : การสร้างประชาคมอาเซียน 2558 ” ที่จัดทำโดยสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงสถานการณ์การศึกษา และการใช้การศึกษาสร้างประชาคมอาเซียน โดยมีการสรุปผลการดำเนินงานต่าง ๆ ของที่ประชุมอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งมีทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จนถึงระดับอุดมศึกษาไว้ ดังนี้

• ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา

ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาคือเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเฉพาะด้านของอาเซียน โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ทศวรรษแรกของการก่อตั้งอาเซียน เมื่อมีการจัดการประชุมด้านการศึกษา ASEAN Permanent Committee on Socio - Cultural Activities ครั้งแรกในช่วงเดือนตุลาคม 2518 ต่อมาเมื่ออาเซียนมีการปรับตัวในเชิงโครงสร้างเพื่อให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ของอาเซียนเข้มแข็งขึ้น ได้มีการจัดตั้ง ASEAN Committee on Education (ASCOE) ขึ้นเพื่อเป็นกลไกการบริหารความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาดังตั้ง ปี 2532 ต่อมาในปี 2549 ได้มีการจัดการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งแรกคู่ขนานกับการประชุมสภายุโรประหว่างวันที่ 21-23 มีนาคม 2549 ที่ประเทศสิงคโปร์ และมีการจัดอย่างต่อเนื่องทุกปี การจัดการศึกษาในอาเซียนเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง และความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก นอกจากนี้ การอุดมศึกษาในอาเซียน ได้กลายเป็นภาคธุรกิจขนาดใหญ่และไร้พรมแดน เพื่อตอบสนองการเปิดเสรีการศึกษาทั้งในกรอบอาเซียนและการค้าโลก เป็นผลให้เกิดกระแสการแข่งขันในการให้บริการด้านการศึกษา การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถาบันการอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นนานาชาติ และ World Class University ตามระบบและรูปแบบการจัดการศึกษาของยุโรปและอเมริกาทั้งในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักภาษาหนึ่งในการเรียนการสอน เช่น ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย และในประเทศที่ใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นหลักเช่น ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาดแรงงานในระดับชาติและภูมิภาค การปรับตัวต่อกระแสการเปิดเสรีทางการศึกษา และกฎบัตรอาเซียน เป็นต้น

แนวทางดังกล่าวก่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียนและประชาคมยุโรปในลักษณะข้อตกลงร่วมกันในระดับสถาบันต่อสถาบันทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยของเอกชน ในด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาสถาบันและสถาบันการศึกษาร่วมกัน ในขณะเดียวกันการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนได้ช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทั้งระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกันเองและความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาในอาเซียนบางประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งญี่ปุ่น เกาหลี จีน อินเดีย รัสเซีย และสหภาพยุโรป อีกด้วย กระนั้นก็ตาม อาเซียนได้ตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาแนวคิดกิจกรรม และการจัดการศึกษาร่วมกันในภูมิภาค บนรากฐานภูมิปัญญา ระดับชาติและภูมิภาค เพื่อป้องกันสภาพไม่สมดุลจากการไหลบ่าเพียงด้านเดียวของกระแสโลกาภิวัตน์ จากตะวันตก

ปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษาที่ผู้นำให้การรับรองในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ซึ่งเน้นการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก สะท้อนการจัดการศึกษาแบบเชื่อมโยง การหลอมรวมความหลากหลายบนพื้นฐานของเอกลักษณ์และความแตกต่าง การพัฒนาและประสานความร่วมมือ

และแลกเปลี่ยนวิชาการระหว่างชาติในภูมิภาคบนพื้นฐานของประโยชน์ร่วมกัน ทั้งในกรอบซีมีโออาเซียน และยูเนสโกนอกจากนี้ ความร่วมมือในการเปิดเสรีด้านการการศึกษา ยังเป็นมาตรการรองรับสำคัญต่อเป้าหมายการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งครอบคลุมการจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษาความสามารถ ประสพการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งกำหนดให้มีการยกเว้นข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอวีซ่าสำหรับคนชาติอาเซียนสำหรับ Short term visits การอำนวยความสะดวกการออกวีซ่าและใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานมีฝีมือและผู้เชี่ยวชาญสาขาอาเซียนอีกด้วย

• แผนงานจัดตั้งประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน

การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียน ซึ่งปรากฏในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (A Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อก้าวสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประเทศในภูมิภาคในขอบข่ายด้านการศึกษา โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน การจัดการศึกษาในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. การส่งเสริมทุนอาเซียนและเครือข่ายการศึกษา
3. การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน
4. การพัฒนาเยาวชนอาเซียน

• การขับเคลื่อนการศึกษาในประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย โดยที่การจัดการและการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม และการเมือง เป็นแนวคิดหลักของการปฏิรูปการศึกษาและยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทย รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญแก่การแก้ไขปัญหาพื้นฐานระยะยาวของประเทศ พร้อมทั้งให้ความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในวิชาสำคัญ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่อาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และในภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยและภูมิภาค ในกรอบความร่วมมือด้านการศึกษาอาเซียน ความร่วมมือดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยการปรับปรุงในเชิงปริมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสทางการศึกษาการยกระดับคุณภาพการศึกษา การนำโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาส และการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพและการจัดทำแผนการศึกษา

สถานการณ์การแนวโน้มการศึกษาอุดมศึกษาของไทย

2.1 สถานการณ์และปัญหาด้านกำลังคนโดยรวมของประเทศ

จากงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปสถานการณ์ด้านกำลังคนในภาพรวมของประเทศ รวมทั้งสถานการณ์ด้านการผลิตกำลังคนในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมาและในอนาคตได้ ดังนี้

2.1.1) สถานการณ์ด้านการผลิตกำลังคน

(1) การผลิตกำลังคน ส่วนใหญ่เป็นไปตามความสามารถในการผลิตของสถานศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีลดลง ส่วนระดับปริญญาตรีและสูงกว่ามีการผลิตเพิ่มขึ้น รวมทั้งการผลิตกำลังคนระดับปริญญาตรีด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มากเกินความต้องการ ในขณะที่สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพผลิตได้น้อยกว่าความต้องการ

(2) การผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษา มีความต้องการคนสายอาชีวะมีมาก แต่ผลิตได้น้อย เพราะมีคนมาเรียนเพียง 34% ของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 แต่ในส่วนของสายสามัญผลิตมากและมีคนเรียนมากคือ 66% จึงทำให้สถิติว่างงานมีจำนวนมากตามไปด้วย ซึ่งก็หมายความว่า การผลิตคนสวนทางกับความต้องการของประเทศ ในความเป็นจริงผู้เรียนสายอาชีวะควรเป็น 60% ต่อผู้เรียนสายสามัญ 40% กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายเร่งปรับสัดส่วนผู้เรียนสายสามัญต่อสายอาชีวะ 49:51 เพื่อให้ประเทศเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ โดยมีเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางของประเทศไทย ระยะ 15 ปี (ปีการศึกษา 2555 – 2569) ระยะที่ 1 2555 – 2561 (60:40) และระยะที่ 2 2562 – 2569 (70:30)

(3) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ส่งผลให้ผู้เรียนระดับชั้นพื้นฐานในระบบจะค่อย ๆ ลดจำนวนลง ตั้งแต่ปี 2554-2556 จนถึงปี 2569 และอาจมีผลต่อการขาดแคลนแรงงานในอนาคต

(4) กำลังคนที่ผลิตได้ขาดคุณลักษณะทั้งด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น เช่น การสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์และความรู้ด้าน IT ความรู้ด้านการบริหารจัดการ ความรู้ในการประยุกต์ใช้ตัวเลข / การคำนวณขั้นพื้นฐาน ไปจนถึง ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบในงาน การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การแก้ไขปัญหา เป็นต้น ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องนำไปฝึกอบรมอีกอย่างน้อย 3-6 เดือน ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายและเสียเวลาเพิ่มขึ้น

(5) หลักสูตรค่อนข้างกว้างขวาง ไม่เฉพาะเจาะจงวิชาที่เรียนเพื่อไปประกอบอาชีพ อีกทั้งไม่ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

(6) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในจังหวัด / กลุ่มจังหวัด มีความซ้ำซ้อนกัน เช่น ในส่วนอาชีวศึกษา มีทั้งวิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา และในระดับอุดมศึกษา มีทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยของรัฐเอกชนที่เปิดสอนในสาขาวิชาเหมือนกัน ซึ่งมีปัญหาในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งไม่ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(7) หัวใจการผลิตกำลังคนอยู่ที่คุณภาพของครู แต่ช่วงที่ผ่านมามีปัญหาการขาดแคลนครูคณาจารย์ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะครูช่าง ส่งผลให้นักศึกษาและบัณฑิตไม่ได้คุณภาพ

2.1.2) ความต้องการกำลังคน

(1) โครงสร้างการจ้างงานของประเทศยังคงพึ่งพาแรงงานระดับล่าง (Labor intensive) ต้องการใช้กำลังคนระดับสูงเพียงร้อยละ 10 แต่ต้องการใช้กำลังคนระดับกลางและต่ำถึงร้อยละ 90

(2) กลุ่มอุตสาหกรรมความต้องการกำลังคนระดับกลาง โดยเฉพาะผู้ที่จบระดับ ปวช. และปวส. ไม่เข้าสู่ตลาดแรงงานกว่าร้อยละ 60 มุ่งศึกษาต่อระดับปริญญาตรีและศึกษาในสาขาอื่นที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนในระดับ ปวช.-ปวส. ทำให้ผู้จบระดับปริญญาตรีเข้าสู่ตลาดแรงงานมากที่สุดและประสบปัญหาอุปสงค์ส่วนเกิน (excess demand) หรือมีสัดส่วนทำงานในระดับต่ำกว่าวุฒิหรือทำงานในสาขาที่ไม่ได้เรียนจบมาโดยตรง

(3) โครงสร้างการจ้างงานจำแนกตามสายงาน ต้องการกำลังคนสายบริหาร : สายงานหลัก : สายงานสนับสนุน เป็นอัตราส่วน 10 : 65 : 25 และการจ้างงานในสายงานบริหารส่วนใหญ่ต้องการผู้จบปริญญาโท-เอก หรือมีความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ (MBA) ส่วนสายงานหลัก หรือสายงานผลิตต้องการผู้จบปวส. และปริญญาตรีจำนวนมาก สำหรับสายงานสนับสนุนส่วนใหญ่รับผู้จบปริญญาตรีและต่ำกว่า

(4) กลุ่มอุตสาหกรรมต้องการกำลังคนที่มีคุณลักษณะใน 3 ด้าน คือ 1) ความรู้และทักษะที่จำเป็น 2) ความรู้และทักษะวิชาชีพ 3) คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในการทำงาน

(5) ปัจจุบันสถานการณ์ความต้องการกำลังคนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพด้านภาษาต่างประเทศ ความรู้และทักษะที่ใช้เทคโนโลยีเข้มข้นอีกเป็นจำนวนมากเพื่อรองรับธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ

2.2 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551 -2565

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิด “การศึกษาเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาประเทศ” และมุ่งเน้นให้เกิด “เอกภาพด้านนโยบาย แต่หลากหลายในการปฏิบัติ” มีการทำงานในเชิงรุกไปข้างหน้าภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความต้องการใหม่เพื่อให้อุดมศึกษาเอื้อต่อการพัฒนาทั้งปวง รวมทั้งเน้นความต่อเนื่องจากแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 1 โดยมีสาระสำคัญ 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก เป็นการวิเคราะห์ภาพฉายและนัยยะสำคัญที่เป็นปัจจัยแวดล้อมรอบรู้ ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และโลก ประเทศไทย จนถึงอุดมศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับที่ได้กล่าวไว้ในรายงานการวิจัย เรื่อง “ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี” และวิสัยทัศน์ประเทศไทย...สู่ปี 2570 แล้ว

ส่วนที่สองเป็นประเด็นทิศทาง และนโยบายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ประกอบด้วย 9 เรื่อง คือ รอยต่อการศึกษาระดับอื่นการแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน ธรรมภิบาลและการบริหารจัดการ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การเงินอุดมศึกษา การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา เครือข่ายอุดมศึกษา การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และโครงสร้างพื้นฐานการเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1) รอยต่อการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา: นักเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นตัวป้อนอุดมศึกษามีคุณภาพโดยรวมต่ำลง ค่านิยมในเรื่องปริญญาทำให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาน้อยลงเป็นลำดับ ทำให้ขาดแรงงานระดับกลางในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

อุดมศึกษาต้องให้เวลากับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเรื่อง 1) การพัฒนาและสร้างครูคุณภาพสูงซึ่งเป็นตัวคูณ (multiplier) 2) การพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และ 3) เปิดโอกาสให้ผู้จบอาชีวศึกษาและกำลังทำงานสามารถเข้าศึกษาต่อในอุดมศึกษาได้ด้วยความยืดหยุ่น

2.2.2) การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน: ใช้กลไกมาตรฐานและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดอุดมศึกษาที่แบ่งงานกันทำ (division of labor) วางตำแหน่งของแต่ละสถาบันให้เหมาะสม (positioning) และแบ่ง

อุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มวิทยาลัยชุมชน 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปีและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์ 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง มหาวิทยาลัย comprehensive และ 4) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย มหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา

2.2.3) ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการ: อุดมศึกษาไทยต้องปรับปรุงเรื่องนี้ตั้งแต่ระดับสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารทุกระดับโดยสร้างกลไกพัฒนาผู้ดำรงตำแหน่งสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารระดับต่าง ๆ รวมถึงการปรับโครงสร้างสภามหาวิทยาลัย และการมีสำนักงานเลขาธิการสภามหาวิทยาลัยทำงานเต็มเวลา

2.2.4) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ: ด้วยความจำกัดของทรัพยากรและนักวิจัยคุณภาพสูง อุดมศึกษาต้องโฟกัสโจทย์วิจัยและสร้างกลไกความเป็นเลิศ ควรนำระบบ Research Assessment Exercise (RAE) มาประยุกต์และปรับใช้เพื่อการประเมินความสามารถการวิจัยและจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัย ควรผลักดันให้เกิด “ระบบวิจัยแห่งชาติ” สร้าง “ระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต” และมี “กลไกการทำงานร่วมในลักษณะพหุภาคี”

2.2.5) การเงินอุดมศึกษา: การลงทุนผ่านระบบงบประมาณยังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษาและยังมิได้ใช้เป็นกลไกกำกับเชิงนโยบายอย่างเต็มที่ ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณประจำปีให้แก่มหาวิทยาลัยของรัฐควรปรับจาก supply – side financing ให้เป็นตาม Performance – based ให้มากขึ้น จัดรูปแบบใหม่ของกองทุนประเภท contribution scheme ตั้งกองทุนพัฒนาอุดมศึกษา การกำกับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาด้วยองค์กรกั้นชน (buffer organization) ใช้หลักการ financial autonomy ในการบริหารการเงินอุดมศึกษาบนฐานการแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัย

2.2.6) การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา: การพัฒนาอาจารย์ต้องคำนึงถึงการพัฒนหลายมิติ เช่น ด้านวิชาการ ความเป็นครู ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถด้านการวิจัย สมรรถนะทางวิชาชีพ การบริหารจัดการ การขัดเกลาทางสังคม โดยคำนึงถึงช่วงวัยต่าง ๆ ของการทำงานและการศึกษา (life cycle development) และจัดให้มีกระบวนการ mentoring โดยผู้มีความรู้และประสบการณ์บนฐานของการพัฒนาจากการทำงานจริง

2.2.7) เครือข่ายอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยมีความแตกต่างสูงและมีช่องว่างของระดับการพัฒนาหลากหลายมิติ รัฐควรสนับสนุนและผลักดันให้เกิดเครือข่ายด้วยนโยบายและกลไกงบประมาณ อุดมศึกษาควรรวบรวมการเรียนการสอน การทำงาน และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานร่วมกันจนนำไปสู่การรวบรวมสถาบันเมื่อมีความพร้อม

2.2.8) การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้: ประกอบด้วย การพัฒนาเด็ก เยาวชน และนักศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรในพื้นที่ การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษา และการพัฒนาอุดมศึกษาสู่อาเซียนและประชาคมโลกมุสลิม

2.2.9) โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษา : อุดมศึกษาต้องตระหนักว่าการอุดมศึกษาในอนาคตเป็นทั้ง “การเตรียมคนเข้าสู่ชีวิตและการปรับแต่งคนเข้าสู่งาน” รัฐพึงสนับสนุนการศึกษา “ศิลปศาสตร์” (liberal arts education) ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ ส่งเสริมให้อุดมศึกษาพัฒนาและใช้ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อรองรับนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ e – Society, e – Industry, e – Commerce, e – Education และ e – Government ผ่านนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ (Government Procurement) อุดมศึกษาต้องจัดเก็บ “ข้อมูล” ของตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองในฐานะผู้บริโภค และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเข้าถึง (access) และการลดช่องว่างดิจิทัล (digital divide) เพื่อการเรียนรู้จัดทำสื่อการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยออกสู่สาธารณะ (open courseware) จัดระบบเครือข่าย

ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพของสถาบันอุดมศึกษาและจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนากระบวน “การเรียนรู้ตลอดชีวิต”

2.3. เยาวชน นักศึกษาและบัณฑิตศึกษาในอนาคต

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อิทธิพลของสื่อสารมวลชน ระบบการศึกษาและอุตสาหกรรมใหม่ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคม วัฒนธรรม และความคิดทำให้เด็ก เยาวชน และนักศึกษาในวันนี้มีความเปลี่ยนแปลงทั้งในวิถีการใช้ชีวิต การเรียนรู้ครอบครัว ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัยทั้งปวง (Post-industrial / Post-modern) ในขณะเดียวกันเริ่มมีสัญญาณที่ชี้ไปในทางเปลี่ยนแปลงของวิถีการทำงานของบัณฑิตในอนาคต ที่แตกต่างไปจากลักษณะงานปัจจุบัน เช่นการทำงานโดยมีหลายอาชีพทั้งตลอดช่วงอายุการทำงานหรือในขณะใดขณะหนึ่ง การทำงานไร้สังกัด (Freelance) ความเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนของรายได้ การจับคู่และเปลี่ยนคู่ผู้ร่วมงาน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นเหตุให้เกิดความไม่สอดคล้องกัน (Mismatch) ระหว่างการศึกษา และทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ในอนาคต นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนจะเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยงการออกแบบและความสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม ค่านิยมการศึกษาในศาสตร์เฉพาะหรือสาขาเฉพาะจึงไม่เพียงพออีกต่อไป แต่ต้องเสริมฐานความรู้และสมรรถนะที่จะช่วยให้บัณฑิตสามารถอยู่ในตลาดแรงงานได้และได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านการอยู่ร่วมในสังคม การสร้างสรรค์ ความรู้เชิงปฏิบัติและความรู้พื้นฐานทั้งทางโลก ปรัชญา และสังคม

2.4 กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

- การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ :

- 1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ โดยให้มีระบบวัดและประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเทียบเคียงได้ แก้ปัญหา พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งเสริมบทบาท สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว
- 2) ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และความรู้ ความสามารถ โดย พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ และคุณวุฒิวิชาชีพ จัดการอาชีวศึกษา โดยเน้นการปฏิบัติ ขยายทวิภาคี และสหกิจศึกษา จัดตั้งสถาบันอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มจังหวัด

- การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ : ให้เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่งคนดี มีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครู โดย

- 1) การพัฒนาระบบการผลิตครู คุรุจารย์ และบุคลากรการศึกษา ประกอบด้วย
 - 1.1 การปรับระบบการผลิต คัดสรร ค่าตอบแทน และสวัสดิการ ให้สามารถดึงดูด คนเก่ง และดี มีใจรักในวิชาชีพเป็นครู
 - 1.2 การจัดให้มีสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นความเป็นเลิศด้านการผลิตครู วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับวิชาชีพครู รวมทั้งมีระบบประกันและรองรับคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครูและสถาบันการผลิตครู
 - 1.3 การวางแผนผลิต พัฒนา และใช้ครู คุรุจารย์และบุคลากรการศึกษาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับความต้องการ

- 1.4 การจัดระบบให้ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาอื่นมาเป็นครู โดยศึกษาวิชาครูเพิ่มเติม ส่งเสริมให้สถานศึกษาระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา ปรากฏชาวบ้าน มาสอน
- 1.5 การพัฒนาระบบการผลิตครู คุณาจารย์อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา โดยเชื่อมโยงการ สอนกับประสบการณ์ในสถานประกอบการ
- 2) การพัฒนาครู คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 การปรับปรุงและพัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูให้เชื่อมโยง กับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2 การเร่งรัดการจัดตั้งกองทุนพัฒนาและกองทุนส่งเสริมครู คุณาจารย์และบุคลากร ทางการศึกษา
 - 2.3 การพัฒนาครู คุณาจารย์ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคูประจำการที่สอนไม่ตรงวิชาเอก มีระบบและ มาตรการจูงใจให้ครู คุณาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง
 - 2.4 การพัฒนาคุณาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรด้านอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาให้ สามารถสอน วิจัย พัฒนานวัตกรรม
- 3) การใช้ครู คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย
 - 3.1 การคืนครูให้กับผู้เรียน โดยลดภาระอื่นที่ไม่จำเป็น และจัดให้มีบุคลากรสายสนับสนุน ให้เพียงพอ
 - 3.2 การปรับปรุงเกณฑ์กำหนดอัตราครู โดยพิจารณา จากภาระงานที่ชัดเจน และจัดให้ มีจำนวนครูพอเพียงตามเกณฑ์ และมีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน
 - 3.3 การแยกบัญชีเงินเดือนและวิทยฐานะของข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกจากกัน
- **การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่** ประกอบด้วย
 - 1) การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ / ประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มี คุณภาพ
 - 2) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นสำหรับการศึกษาและเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย
- **พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่**
 - 1) การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาและเขตพื้นที่ การศึกษา
 - 2) การพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพ
 - 3) การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา อย่างมีคุณภาพ
 - 4) การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น
 - 5) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา เช่น ปรับระบบบริหาร จัดการการเงินและงบประมาณ โดยเน้น demand side วางแผนอย่างเป็นขั้นตอนและ จัดระบบบริหารจัดการรองรับการยุบเลิก และควบรวมสถานศึกษา

สรุปผลกระทบจากสถานการณ์และแนวโน้ม สู่โอกาสในการพัฒนาการศึกษา และการพัฒนา มสร.

ผลกระทบจากสถานการณ์และแนวโน้ม สู่โอกาสในการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนา มสร. สรุปได้ดังนี้

① ด้านสังคม

ทางบวก

1. คนไทยให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถใช้ความรู้ในการจัดการตนเองเพิ่มมากขึ้น
2. สังคมมีความโปร่งใสในเรื่องของสิทธิและความเท่าเทียมของมนุษย์ที่พึงได้รับจากรัฐและสังคม
3. สังคมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเกื้อกูล รักใคร่กลมเกลียวกัน เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น มีภูมิคุ้มกันตนเอง

ทางลบ

1. กลุ่มคนที่เข้าไม่ถึงการศึกษาและการเรียนรู้จะถูกละเลยและทอดทิ้ง โดยระบบของการแข่งขันคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรมของคนจะลดน้อยลงเรื่อย ๆ เด็กและเยาวชนให้ความสำคัญในโลกของตนเองจนห่างเหินและละเลยบุพการี บรรพชน และความเป็นไปของสังคม ทำให้สังคมหันมาให้ความสำคัญต่อศาสนาและจริยธรรมมากขึ้นในลักษณะคุณธรรมนำความรู้ ขณะที่ปัญหาจากโรคอุบัติใหม่ยังคงท้าทายความสามารถของการแพทย์และการสาธารณสุขที่ต้องหาทางป้องกันและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป
2. เกิดการเรียกร้องสิทธิ ความเท่าเทียมที่เกินเลยจนขาดการคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่นที่ควรได้รับในสังคมประชาธิปไตย
3. หากไม่เข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชัดเจนเพียงพอ อาจทำให้ละเลยความสำคัญของการพัฒนาและการแข่งขันระหว่างประเทศ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างรู้เท่าทัน เพื่อการยืนหยัดอยู่ได้ในสังคมโลกาภิวัตน์
4. ค่านิยมสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปสู่การบริโภคนิยม บัณฑิตนิยมและวิถีชีวิตที่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อมากขึ้นจากสถาบันครอบครัวที่เปราะบาง โครงสร้างรูปแบบและสัมพันธภาพของครอบครัวไทย เปลี่ยนจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยวเพิ่มขึ้น และมีส่วนทำให้ผู้สูงอายุต้องใช้ชีวิตโดยลำพังมากขึ้นกว่าในอดีต เด็กและเยาวชนขาดผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด ทำให้มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ติดยาเสพติด มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีพฤติกรรมเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติ มีค่านิยมที่ยึดวัตถุมากขึ้น
5. คนไทยยังขาดทักษะการใช้ชีวิตและความพร้อมต่อการปรับตัวในกระแสโลกาภิวัตน์ โลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เทคโนโลยีพัฒนาก้าวหน้าอย่างมาก คนที่จะได้ประโยชน์จากกระแสโลกาภิวัตน์ต้องงานเชื่อมโยงกับคนอื่น ๆ ทั่วโลกได้มากขึ้น แต่คนไทยยังขาดการเตรียมความพร้อมรองรับการพัฒนาแบบก้าวกระโดดในอนาคต คนจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในด้านการใช้เทคโนโลยี การใช้ภาษาอังกฤษ และการเข้าใจในวัฒนธรรม ประเพณีของชาติต่าง ๆ นอกจากนั้นแล้ว คนไทยยังขาดทักษะ

การใช้ชีวิต ขาดวิถีชีวิตที่ยึดวัฒนธรรมประเพณีไทย การเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม สิทธิเสรีของผู้อื่นยังเป็นปัญหาอยู่มาก

โอกาสในการพัฒนาการศึกษาไทย และมสร.

- 1) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน โดยการสร้างและพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมด้านสติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม พัฒนาเยาวชนก่อนเข้าตลาดแรงงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น และพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูงขึ้น
- 2) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคม โดยส่งเสริมให้ผู้รู้ ปรชาชนและผู้สูงอายุที่มีประสบการณ์นำความรู้ที่มีมาถ่ายทอด จัดการความรู้ในระดับชุมชน และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนาให้เป็นกลไกในการพัฒนาการศึกษา
- 3) จัดการศึกษาเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อน โดยจัดทำกระบวนการกระตุ้นและผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ระดมทรัพยากรจากภาคีการพัฒนาต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิรูปการศึกษา และเสริมสร้างศักยภาพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกหลัก ในการจัดการศึกษาระดับชุมชน
- 4) จัดการศึกษาเพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน กระตุ้นให้พ่อแม่ผู้ปกครองแสวงหาความรู้ที่ก้าวหน้ากระแสโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับคนไทยทุกคน รณรงค์และส่งเสริมสื่อทุกรูปแบบเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

② ด้านเศรษฐกิจ และลักษณะการผลิตและบริการ

ทางบวก

1. ทำให้เกิดการเตรียมการป้องกันและพัฒนา จากประเด็นสำคัญทั้ง 7 ประการ ซึ่งล้วนมีตัวแปรที่สำคัญ คือ “คน” ที่ต้องมีคุณภาพ ผ่านกระบวนการศึกษาอบรม และเกิดการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ด้วยทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้อยู่ในโลกเศรษฐกิจแข่งขันนี้ได้ อย่างยั่งยืน ทำให้เกิดการเร่งพัฒนาการศึกษาให้กับทุกคนมากขึ้น
2. ลักษณะการทำงานของคนไทยเปลี่ยนไปจากอดีตที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ จากอาชีพเกษตรกรรมที่เป็นอาชีพหลักแต่ดั้งเดิม เป็นการทำงานนอกภาคเกษตรกรรม กลายเป็นภาคอุตสาหกรรมและบริการ และเป็นอาชีพที่จำเป็นต้องใช้ความรู้ และทักษะการทำงานมากขึ้น ทำให้การศึกษาจะต้องเข้าไปมีบทบาทในการให้ความรู้และการฝึกอบรม ทั้งการจัดเองในสถานศึกษาและการร่วมกับสถานประกอบการหรือหน่วยผลิตในขนาด เพื่อพัฒนาศักยภาพและสร้างความสามารถในการแข่งขันในขนาดต่ออย่างยั่งยืน
3. การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาค จะมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นนำไปสู่ความเชื่อมโยงทั้งระบบ และมีเสถียรภาพมากขึ้น โลกและภูมิภาคเอเชียมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น โดยการรวมกลุ่มของภูมิภาคเอเชีย จะส่งผลให้เอเชียเป็นตลาดที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะในกลุ่ม GMS (อนุภูมิภาคแม่น้ำโขง) ที่จะเชื่อมโยงระบบ**โครงข่ายพื้นฐาน**ภายในอนุภาคเพิ่มขึ้น

- มากทั้งเส้นทางคมนาคมทางบก (ถนน East-West corridor) แหล่งพลังงานและโทรคมนาคมของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน **ความร่วมมือด้านการค้า และการส่งเสริมประเทศเพื่อนบ้าน** ให้ความแตกต่างทางด้านรายได้กับประเทศไทยลดลง เป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในแง่ของการค้า การลงทุน และความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมการศึกษา สุขภาพ และแรงงาน รวมทั้งการมีกฎระเบียบที่เป็นมาตรฐานเดียวกันที่จะนำไปสู่การลดปัญหาความขัดแย้งกีดกันในระหว่างประเทศสมาชิก ดังนั้นในอนาคตความเชื่อมโยงคงจะเป็นไปทั้งระบบ (Full Integration) และมีเสถียรภาพมากขึ้น
4. ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลก (**BRIC+/US/Japan**) จะเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียมากขึ้น โดยประเทศจีน และอินเดีย จะเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกรายใหม่ แม้แต่ประเทศดาวรุ่งที่จะมีบทบาทมากขึ้นคือ กลุ่ม BRIC (บราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน) สมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในเอเชีย ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น รวมทั้ง กลุ่ม EU จะมีขนาดเศรษฐกิจที่เล็กลง (สหรัฐอเมริกาลดจาก ร้อยละ 27.33 เหลือ ร้อยละ 21.75 ญี่ปุ่นลดจาก ร้อยละ 11.28 เหลือ ร้อยละ 8.56) ดังนั้น จึงเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยที่จะเป็นศูนย์กลางการผลิตของภูมิภาคเนื่องจากศักยภาพ และโครงสร้างพื้นฐาน มีความพร้อม ตลอดจนที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่มีความเหมาะสม

ทางลบ

1. หากระบบการศึกษายังไร้คุณภาพ ผลผลิตทางการศึกษาที่จะไร้คุณภาพไปด้วย ทั้งด้านความรู้และทักษะการประกอบอาชีพ นำไปสู่การขาดความสามารถในการแข่งขัน
2. หากไม่มีการวางแผนที่ดีในอนาคต จะเป็นเหตุให้การส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลานของชนชั้นกลางและชนชั้นล่างกลุ่มใหญ่ชะงักงันเยาวชนกลุ่มนี้จะเป็นวัยทำงานและเป็นฐานสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติในอีก 10 - 20 ปี ข้างหน้า และหากไม่ได้รับการศึกษาที่ดีพอก็จะส่งผลต่อความเข้มแข็งและความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นเดียวกัน
3. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคอุตสาหกรรมที่ทุนและเทคโนโลยีที่เข้มข้นมากขึ้น ทำให้ต้องพึ่งพาพลังงาน ทุนจากต่างประเทศสูง รวมทั้งรายได้ที่เกิดขึ้น ยังถูกส่งกลับคืนไปยังต่างประเทศสูง ซึ่งส่งผลกระทบคือ ความไม่มั่นคงในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น เนื่องจากจะทำให้มูลค่าของ GDP > GNP และไม่ใช่แหล่งการจ้างงานที่สำคัญของคนไทย รวมทั้งยังต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มมากขึ้น

โอกาสในการพัฒนาการศึกษาไทย และมสร.

- 1) เตรียมคนในสองทศวรรษหน้าให้เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในอาชีพอย่างจริงจัง โดยตั้งเป้าหมายว่าจะผลิตแรงงานคุณภาพ และส่งเสริมสถานประกอบการ/แหล่งผลิต ให้มีความสำคัญในการฝึกและพัฒนาบุคลากรแรงงานให้มีความรู้ รวมทั้งกระบวนการฝึกอบรมซ้ำ อย่างต่อเนื่องเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มและผลิตภาพขององค์กร

- 2) พัฒนาศักยภาพคนเพื่อรองรับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความเป็นเลิศในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการ พัฒนาสมรรถนะและทักษะแรงงานเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศไปสู่ศูนย์กลางด้านต่าง ๆ และการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้าง ที่มีความสามารถทั้งทางด้านการจัดการภาษาและเทคโนโลยี
- 3) เสริมสร้างคุณภาพคน ทั้งในส่วนที่จะต้องออกไปเป็นแรงงานคุณภาพ และคนคุณภาพของสังคม ดังนั้น เป้าหมายหลักสูตรการศึกษาทุกระดับจะต้องเป็นหลักสูตรเฉพาะที่มุ่งเน้นคุณภาพ ควบคู่ไปด้วยกันกับคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งมีความหลากหลายของหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการส่วนตนและตลาด ที่เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ และกรณีศึกษาให้มากยิ่งขึ้น
- 4) ปลุกฝังวิธีคิดเชิงวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ระบบการจัดการตนเอง ความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่รู้เส้นทางเศรษฐกิจ การจัดการอาชีพและการงานอย่างชาญฉลาด การรู้จักการแก้ปัญหาโดยเฉพาะการนำหลักการดำรงชีวิต ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ผ่านหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น

③ ด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

ทางบก

1. วิกฤตทางพลังงานเป็นโอกาสปรับตัวสู่การผลิตที่มีประสิทธิภาพ และการผลิตพลังงานทดแทนจากพืชเพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วไม่ต่ำกว่า 2 เท่าใน 20 ปี ในขณะที่ปริมาณน้ำมันมีน้อยลง ราคาน้ำมันแพงขึ้นแน่นอน หลายประเทศเริ่มปรับตัว โดยการแสวงหาแหล่งน้ำมันนอกประเทศ การพัฒนาเทคโนโลยีแหล่งพลังงานทดแทนอื่น ๆ และการขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชทดแทนพลังงาน ซึ่งเริ่มมีปัญหาคะทบต่อการขาดแคลนอาหารในหลายประเทศ ฉะนั้นจึงเป็นโอกาสที่ไทยจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ มีพัฒนาการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ รวมทั้งขยายพื้นที่เพาะปลูกของพืชทดแทนพลังงานที่มีแนวโน้มที่จะมีราคาสูงขึ้น โดยไม่กระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร
2. ปัญหาความมั่นคงทางอาหารของโลกเป็นโอกาสการพัฒนาภาคเกษตรกรรมไทย ผลจากวิกฤตพลังงานทำให้เกิดการขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชทดแทนพลังงาน โดยลดการปลูกพืชอาหารในหลายประเทศนั้น เริ่มส่งผลให้เกิดปัญหา ที่คาดว่าในระยะยาวจะรุนแรงขึ้นจนกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก ในขณะที่หลายประเทศมีปัญหาคะทบต่อการขาดแคลนอาหารที่ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงเป็นโอกาสของการพัฒนาภาคเกษตรของไทยให้มีประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร
3. วิกฤตภาวะโลกร้อน เป็นโอกาสในการปรับตัวสู่การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อนก่อให้เกิดภัยพิบัติที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงกว้างขวางต่อการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตทั้งมวลนั้น

นับว่าเป็นแรงขับที่มีพลังต่อการปรับเปลี่ยนพื้นฐานความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงสุด ในระยะสั้นเป็นการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลกันให้เกิดภาวะสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นแล้ว ในกรณีประเทศคู่แข่งได้รับภัยพิบัติทางธรรมชาติ อาจจะทำให้ประเทศไทยได้รับโอกาสทางเศรษฐกิจจากการขยายการส่งออกสินค้าอาหารได้มากขึ้นในราคาที่ดีขึ้น

ทางลู่

1. กระแสโลกร้อน ก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทำลายชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก เนื่องจากในช่วง 20-30 ปีข้างหน้าอุณหภูมิของประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นประมาณ 1-2 องศาเซลเซียส ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล และภัยพิบัติต่าง ๆ มากขึ้น ปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่มีฝนมากอยู่แล้ว เกิดภัยพิบัติและน้ำท่วมฉับพลันเกิดขึ้นบ่อยครั้ง มีวันที่ร้อนจัดยาวนานขึ้น จำนวนวันที่หนาวจัดสั้นลง รวมทั้งมีแนวโน้มจะซ้ำเติมปัญหาในพื้นที่หรือระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่เพาะปลูก เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อโรตมากขึ้น
2. ประเทศไทยจะเผชิญกับปัญหาทรัพยากรน้ำ และระบบนิเวศที่รุนแรงมากขึ้นในอนาคต จากความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ในขณะที่ ระบบธรรมชาติก็ถูกรบกวนมากขึ้น พื้นที่ป่าต้นน้ำถูกทำลายอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มฝนจะตกน้อยลงในพื้นที่ห่างไกลทะเล และปริมาณน้ำต้นทุนอาจลดลงในบางพื้นที่ ประกอบกับความเข้มข้นของสารพิษและการปนเปื้อนที่เกิดจากของเสียในภาคการผลิต และชุมชน จะทำให้แหล่งน้ำเสื่อมโทรม ปริมาณน้ำสะอาดที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ลดจำนวนลงโดยเฉพาะเมื่อมีผลกระทบจากภาวะโลกร้อนและการแปรของสภาพภูมิอากาศโลก สภาพการขาดแคลนน้ำในอีก 20 ปีข้างหน้าจะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจและภาคการผลิตจะทำให้เกิดการขยายตัวของเมือง ชุมชน ศูนย์กลางเศรษฐกิจ มีความจำเป็นในการก่อสร้างสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เช่น เขื่อน โรงงานไฟฟ้า ท่าเรือ ถนน จะถูกรุกล้ำต่อพื้นที่อนุรักษ์และเสี่ยงต่อการถูกทำลายอย่างถาวร

โอกาสในการพัฒนาการศึกษาไทย และมสร.

- 1) พัฒนาค้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นที่จะให้ผู้เรียนได้เกิดจิตสำนึกหรือตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและพลังงาน และมีการอธิบายหรือใช้สื่อการสอนที่ทำให้เห็นถึงผลกระทบหรือความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการแก้ไขและป้องกัน รวมทั้งการส่งเสริมและแนะนำให้ผู้เรียนได้นำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน
- 2) จัดการศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทันสมัย เพื่อพัฒนาสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าหรือเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม จากการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ด้านการศึกษาเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อน โดยจะต้องมีนโยบายการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมที่แน่นอนชัดเจนเป็นรูปธรรมควบคู่กับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

- 3) จัดการศึกษาเพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์และโทษของการใช้ทรัพยากร และความรุนแรงของผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึก และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและพลังงานและหาทางป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรให้เกิดความยั่งยืน

④ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ทางบวก

1. การพัฒนาเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดเป็นโอกาสพัฒนากระบวนการผลิต และกระบวนการเรียนรู้ของไทย เทคโนโลยีเหล่านี้จะเชื่อมโยงกัน และส่งผลต่อกระบวนการผลิต สุขภาพ สมอง จิต และพฤติกรรมของมนุษย์ ปัจจัย เครื่องมือต่างๆ ทุกชนิดที่มาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเรานั้นเป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะสามารถนำไปเป็นเครื่องมือพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้
 - ประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุนการผลิตภาพแรงงานที่ลดลงจากการเป็นสังคมผู้สูงอายุ พัฒนาระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสร้างมูลค่าเพิ่มเชื่อมโยงไปสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่องที่มีคุณภาพ มาตรฐานมากขึ้น ตลอดจนส่งผลให้การใช้พลังงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
 - สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเครือข่ายสารสนเทศจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายข่าวสาร ข้อมูลความรู้ สินค้าบริการที่ทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิต การทำงาน และการศึกษามีความหลากหลายมากขึ้น

โอกาสในการพัฒนาการศึกษาไทย และมสร.

- 1) กลุ่มบุคลากร ผู้สอน และสถาบันการศึกษา สามารถนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษา ทั้งการขยายฐานการศึกษาเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และการส่งเสริมการเรียนการสอนโดยเฉพาะการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในระบบและตามอริยาคัย และการลดข้อจำกัดทั้งทางด้านเวลา และสถานที่ในการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและทั่วถึง
- 2) บัณฑิต ICTs เข้ากับการอุดมศึกษา เนื่องจากความต้องการใช้นับวันยิ่งมีมากขึ้น ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยเปิดจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอน และใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก รวมทั้งช่วยในเรื่องการเรียนรู้อัตโนมัติด้วย
- 3) จากการที่ ICTs ขยายการใช้จากคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ไปเป็นเทคโนโลยีมือถือ โลกเสมือนจริง และ Cloud Computing นั้น สถาบันอุดมศึกษาควรต้องบูรณาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้าไปโดยกำหนดเป็นนโยบายและมีการวางแผนเรื่องนี้ต้องเลือกให้ดี ระหว่างการใช้ Open Source กับการใช้ซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ ต้องมีการวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ค่าใช้จ่าย ทั้งระยะสั้น ระยะยาวให้รอบคอบ ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ควรต้องเป็นของมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายทั้งในและต่างประเทศ
- 4) การอุดมศึกษาควรสร้าง / วางระบบของการใช้ ICTs โดยกำหนดเป็นนโยบาย และวางแผนไว้ให้ชัดเจน ทั้งการใช้เพื่องานวิจัย การใช้เพื่อการบริหาร โดยต้องวางโครงสร้างพื้นฐานให้พร้อม ทั้ง

- ห้องสมุดดิจิทัล การใช้ฐานข้อมูล Online การใช้เครือข่าย เป็นต้น โดยต้องไม่ลืมเรื่องความร่วมมือระหว่างสถาบัน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จาก ICTs และทรัพยากรต่างๆ อย่างสูงสุด
- 5) ในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว การอุดมศึกษาควรต้องมีการกำหนดเป็นนโยบาย และมีการวางแผนกลยุทธ์ด้าน ICTS อย่างชัดเจน ไม่ใช่ทำเป็นโครงการเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น
 - 6) ควรนำจุดแข็งของคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากสามารถปรับคำพูดที่สอนและสร้างสัญลักษณ์ต่างๆ ได้ดี นำ ICTs มาใช้ใน OERs ใช้ e-Learning มากขึ้น อนึ่ง การสอนแบบ e-Learning จะช่วยลดค่าใช้จ่าย และมีคุณภาพ ถ้ามีการวางแผนในเรื่องวิธีการสอนและการบริหารการเงินอย่างรอบคอบ ตามปกติ ICTs จะช่วยลดช่องว่างในการเรียนในมหาวิทยาลัยได้ ช่องทางลาดประการหนึ่ง ก็คือเราสามารถเรียนรู้การนำ ICTs มาใช้จากมหาวิทยาลัยเสมือนจริงที่เคยใช้แล้วล้มเหลวมาก่อนได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นกับมหาวิทยาลัยของเรา
 - 7) ใช้ ICTs ในระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ซึ่งจะเกิดผลได้ผู้ใช้ต้องมีทั้งทักษะ และแนวคิดที่ทันสมัย ยอมรับในเรื่องความเปลี่ยนแปลง

⑤ ด้านการเมืองการปกครอง

ทางบวก

1. เป็นบทเรียนสำคัญสำหรับรัฐและผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาที่ต้องระมัดระวังและปลูกฝังแนวคิดประชาธิปไตยที่ถูกต้องแก่เยาวชนผ่านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
2. ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของประชาชน และการให้ความสำคัญต่อการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น
3. กระแสประชาธิปไตยในสังคมโลกให้ความสนใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ที่มุ่งเน้นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเมืองและการบริหาร ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจและการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ในระหว่างประชาชนทุกกลุ่มให้เท่าเทียมกัน เป็นโอกาสเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนพัฒนาท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ การเคารพสิทธิ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น

ทางลบ

1. หากไม่ดำเนินการใดๆ ภาพของความรุนแรงในสังคมไทยที่เป็นผลมาจากการใช้อำนาจและใช้สิทธิในระบบประชาธิปไตยในยุคโลกาภิวัตน์ที่ขาดสติและปัญญาจะมีเพิ่มมากขึ้น จนยากจะแก้ไข
2. หากขาดการตรวจสอบและถ่วงดุลและระบบของการเสริมแรง (empowerment) ที่ชัดเจน จะทำให้การบริหารจัดการขาดประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาในที่สุด
3. ระบบอุปถัมภ์ ไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยและการบริหารจัดการที่ดี รวมทั้งกลไกภาครัฐยังไม่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและชุมชนอย่างแท้จริง ประชาธิปไตยและการบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทยยังมีปัญหาอุปสรรคเรื่องวัฒนธรรมอุปถัมภ์กันใหญ่พวกพ้องและการตอบแทนบุญคุณที่ฝังรากลึกในสังคมไทย ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยัง

ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่แท้จริง การแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี และการมีจริยธรรมทางการเมือง รวมทั้งทำให้เสถียรภาพทางการเมืองของไทยยังคงตกต่ำโดยเฉพาะในสายตาของสากล การควบคุมคอร์รัปชันยังไม่เข้มแข็ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนยังไม่มีอิสระและสามารถพึ่งตนเองได้มากนัก

โอกาสในการพัฒนาการศึกษาไทย และมสร.

- 1) ควรปลูกฝังวิถีคิดของผู้เรียนและประชาชนในการดำรงชีวิตในระบบประชาธิปไตยผ่านหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนในทุกกระดับ / ประเภท ทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้รู้จักคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผลตามแนวทางพระพุทธศาสนาด้วยหลักกาลามสูตร
- 2) ให้ความรู้และทำความเข้าใจแก่บุคลากรทางการศึกษา ผู้นำท้องถิ่น และประชาชน ให้เห็นความสำคัญของการศึกษาที่เป็นเรื่องของทุกคนที่ทุกคนมีสิทธิในการจัดและรับผลของการศึกษา การให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา อย่างจริงจังในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองของประชาชนที่รับรู้ ตระหนักในปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นที่ควรจะต้องตอบสนองให้มากขึ้น ควบคู่กับการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านการศึกษาในอนาคต
- 3) สำหรับชายแดน รอยต่อและผู้ที่หลบหนีเข้าเมืองควรจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนเป็นกรณีพิเศษ ให้สอดคล้องกับกลุ่มคนและชาติพันธุ์ควบคู่กับการดำเนินถึงคุณภาพและมาตรฐาน ดังนั้นรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลายและมีคุณภาพ จึงควรนำมาใช้ในการจัดการศึกษา ชายแดนและรอยต่อของประเทศ รวมทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาก็สมควรเป็นบุคคลในท้องถิ่นที่ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างเชี่ยวชาญควบคู่กับการสร้างขวัญกำลังใจให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและแก้ไขปัญหามาให้แก่ครูและบุคลากรได้อย่างทันด่วน

⑥ ด้านประชากร

ทางบวก

1. สังคมไทยจะมีผู้สูงอายุซึ่งมีประสบการณ์ มีความรู้ และภูมิปัญญาเพิ่มขึ้น การศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากประชากรกลุ่มสูงอายุนี้นั้นในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิและช่วยเหลือสังคมและการศึกษา
2. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรปนั้น เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และอยู่ในวัยเกษียณ จึงเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว
3. การเคลื่อนย้ายคนระหว่างประเทศที่เป็นไปอย่างเสรี ทำให้มีโอกาสได้แรงงานที่มีทักษะสูง ในอนาคตการเคลื่อนย้ายคนอย่างเสรีจะเป็นไปในระดับสูงและเปิดกว้างมากขึ้น ซึ่งจะทำให้แรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานได้มากขึ้น สร้างโอกาสการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะตั้งแต่ระดับต่ำไปจนถึงปานกลาง และเป็นสังคมฐานความรู้ ทำให้มีความต้องการบุคลากรที่มีองค์ความรู้สูง เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันหลายประเทศ จึงส่งเสริมการสนับสนุนให้ผู้มีประสบการณ์ ความรู้สูงในสาขาต่าง ๆ เข้ามาทำงานในประเทศไทย

ทางลบ

1. สังคมไทยจะมีการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ทั้งด้านงบประมาณสวัสดิการของรัฐ รวมทั้งการแพทย์และสาธารณสุข ในทำนองเดียวกันที่การศึกษาจำเป็นต้องเตรียมการส่งเสริมและจัดการเรียนรู้ให้ประชากรกลุ่มดังกล่าว ให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้เกิดการพึ่งพิงตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และดึงศักยภาพของผู้สูงอายุมาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มสตรีสูงอายุที่มีมากกว่าชายอีกด้วย
2. ประเทศไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุเต็มตัวและกระทบต่อผลิตภาพแรงงาน และการนำเข้าแรงงานจากต่างประเทศ โดยจำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นจาก 7.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ของประชากรในปี 2550 เป็น 16.1 ล้านคน (ร้อยละ 22.7) ในปี 2570 ในขณะที่เด็กในกลุ่มอายุต่ำกว่า 14 ปีจะลดลงจาก 14.5 ล้านคน เหลือ 10.2 ล้านคน หรือร้อยละ 14.4 ของประชากรในช่วงเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบต่อการผลิตที่ผลิตภาพการผลิตจะลดลง และปัญหาการขาดแคลนแรงงานทั้งในภาคเกษตร และบริการต่าง ๆ ในเมือง ในอนาคตจะเข้มข้นมากขึ้น การนำเข้าแรงงานต่างประเศมากขึ้น จะทำให้เกิดชุมชนแรงงานต่างประเศในประเทศไทยที่จะเป็นภาระในการจัดระบบการบริหารจัดการ ทั้งด้านการบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น
3. ความเป็นเมืองมีแนวโน้มขยายตัว ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากร ประเทศไทยจะมีสภาวะความเป็นเมืองขยายตัวออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ มากขึ้น ในรูปแบบของเมืองใหญ่ในภูมิภาค และประชากรเมืองจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 14 ล้านคน ในปี 2570 - 2573 เนื่องจากการเคลื่อนย้าย เพื่อแสวงหาโอกาสการทำงานที่มีรายได้สูงขึ้น และความเป็นอยู่ที่ดีกว่า ในขณะที่ประชากรในชนบทจะลดลง ประชากรเมืองจะกระจายตัวอยู่ในหัวเมืองใหญ่ ๆ มากขึ้น ส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างเมืองและชนบทเพิ่มขึ้น และก่อให้เกิดความขัดแย้งจากการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างคนในเมืองกับคนในชนบทเพิ่มขึ้น เช่น การใช้ที่ดิน การใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภคการเพาะปลูก รวมทั้งปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงและส่งผลต่อคุณภาพชีวิตมากขึ้น

โอกาสในการพัฒนาการศึกษาไทย และมสร.

- 1) สถานการณ์ที่กลุ่มประชากรวัยเรียนจะลดลงในขนาดค่อนข้างมาก ภาระของรัฐที่จะลงทุนทางการศึกษาด้านปริมาณลดลง สมควรที่รัฐจะหันมามุ่งเน้น “คุณภาพ” ให้มากขึ้น ทั้งคุณภาพครูคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพของระบบการจัดการศึกษา โดยนัยนี้ อาจต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และลดขนาดของสถานศึกษาเพื่อรองรับคุณภาพ การปรับเปลี่ยนสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูและห้องเรียนให้มากขึ้น
- 2) ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนส่งเสริมและใช้ประโยชน์จากผู้สูงอายุในฐานะภูมิปัญญา มากกว่าการปล่อยให้ผู้สูงอายุกลุ่มใหญ่นี้เป็นภาระสังคมและงบประมาณสวัสดิการรัฐด้านเดียว โดยการให้การศึกษาในลักษณะของการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย แก่ผู้สูงอายุ ทั้งการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และสุขภาพ ในลักษณะของ “พหุติศึกษา” (ageing education) รวมทั้งการบูรณาการเข้ากับหลักสูตรประชากรศึกษาระดับชั้นต่าง ๆ การส่งเสริมการรวมกลุ่มการจัดตั้งเครือข่ายผู้ทรงภูมิปัญญา การเข้ามาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาในสาขาประเภท

และระดับการศึกษาต่าง ๆ โดยที่รัฐจัดงบประมาณสนับสนุนตลอดจนการขยายการเกษียณอายุให้กับครู อาจารย์สาขาที่ขาดแคลนและเป็นความต้องการของการศึกษาและประเทศ เช่น ด้านภาษาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้สูงวัยได้มีโอกาสทำประโยชน์แก่สังคม และมีส่วนในการพัฒนาตนเองและประเทศชาติมากยิ่งขึ้น

- 3) จากแนวโน้มการย้ายถิ่นฐานของคนวัยหนุ่มสาวเข้ามาทำงานในเมืองและส่งบุตรหลานไปอยู่กับปู่ย่าตายายเหล่านี้ สมควรที่เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะร่วมมือกับสถานศึกษา จัดโครงการเกี่ยวกับการสร้างศักยภาพของครอบครัว ในสถานะของเครือข่ายผู้ปกครองและอาสาสมัคร ที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การช่วยเหลือ การเป็นหูเป็นตาแก่ผู้ปกครอง และการสร้างความอบอุ่นให้แก่ผู้เรียนและเยาวชน ในทำนองเดียวกันที่เกิดภาวะแรงงานข้ามชาติทั้งแรงงานไทยไปต่างประเทศและแรงงานต่างประเทศหลักล้านเข้ามาทำงานในประเทศ การศึกษาจะต้องเตรียมการให้กับกลุ่มบุคคลทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าว คือ

3.1 กลุ่มแรก สำหรับแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ ที่มีปัญหาแรงงานขาดความรู้หรือคุณภาพแรงงานต่ำ และก่อให้เกิดการถูกเอารัดเอาเปรียบ รวมทั้งไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้เท่าที่ควร รัฐจึงต้องเร่งการให้การศึกษาแก่กลุ่มแรงงานให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะทั้งด้านสามัญควบคู่วิชาชีพของตน รวมทั้งภาษาสากล ตลอดจนการส่งเสริมการฝึกอบรมแก่แรงงานกลุ่มดังกล่าวโดยความร่วมมือของทั้งภาครัฐ เอกชน สถานประกอบการ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แรงงานเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ

3.2 กลุ่มที่สอง สำหรับกลุ่มแรงงานอพยพเข้ามาในประเทศไทยทั้งที่ถูกกฎหมายและลักลอบเข้าเมือง การศึกษามีเพียงแต่ให้สิทธิเฉพาะคนไทยโดยเชื้อชาติ แต่ต้องครอบคลุมถึงคนที่หลักล้านเข้ามาอยู่ในเมืองไทย ที่ปัจจุบันและอนาคตยังคงเป็นประโยชน์ในด้านการผ่อนแรงที่คนไทยไม่ทำ หรืออาจเป็นไทยที่อาจทำลายสังคมหรือความมั่นคงได้ หากไม่ถูกปลูกฝังให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความสำนึกในบุญคุณของประเทศที่เป็นที่พักพิงอาศัย เพื่อให้มาเป็นแรงงานคุณภาพหรือลูกหลานแรงงานคุณภาพและสร้างประโยชน์แก่ประเทศไทยในที่สุด

๗ ด้านการศึกษากับเยาวชน นักศึกษาและบัณฑิตศึกษาในอนาคต

ทางบวก

- 1) ความเปลี่ยนแปลงของเยาวชน และนักศึกษา(สังคมหลังอุตสาหกรรมและความทันสมัย : Post-industry / Post-modern) ในมิติต่างๆ เช่น การใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัว และภาวะเสี่ยงภัยต่างๆ
- 2) ชีวิตงานในอนาคต จะมีลักษณะ การทำงานมีหลายอาชีพตลอดช่วงอายุ การทำงานไร้สังกัด (Freelance) ความเสี่ยงต่อรายได้ไม่แน่นอน การจับคู่ผู้ร่วมงานและเปลี่ยนผู้ร่วมงาน ตลอดจนความไม่สอดคล้องระหว่างการศึกษาและอาชีพ (Mismatch)

ทางลบ

- 1) ความรู้ทักษะวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์ไม่พอ ความรู้ความสามารถที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบต่อตนเอง/ผู้อื่น การบริหารจัดการตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และจริยธรรม

- 2) ค่านิยมศึกษาในศาสตร์เฉพาะ สาขาเฉพาะไม่เพียงพอ ต้องเสริมความรู้สมรรถนะที่ช่วยให้สามารถปรับตัวอยู่ในตลาดแรงงานได้เป็นอย่างดี ได้แก่ การอยู่ร่วมในสังคม การสร้างสรรค์ความรู้ซึ่งปฏิบัติ ความรู้พื้นฐานทางโลก ปรัชญา และสังคม

โอกาสในการพัฒนาการศึกษาไทย และมสร.

- 1) อุดมศึกษาควรเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษาในแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานร่วม (Base line competencies) ที่ข้ามพ้นความรู้ทางวิชาการที่เป็นแท่ง ความรู้ ความสามารถเชิงบูรณาการที่ฝังตัว (Tacit knowledge and ability) ที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องที่ขาดปฏิสัมพันธ์
- 2) สร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสภาวะโลกาภิวัตน์ด้านภาษาและวัฒนธรรม รู้และเห็นคุณค่าของพหุลักษณ์ พหุวัฒนธรรม เพิ่ม mobility และความหลากหลาย (diversity) ของนักศึกษาต่างวัย ต่างภูมิหลังวัฒนธรรมและสังคม ต่างเผ่าพันธุ์ ทั้งนี้การแลกเปลี่ยนและหลักสูตรสองภาษาจะเป็นกลไกสำคัญ
- 3) อุดมศึกษาพึงจัดให้มีการศึกษาในระบบ “ศิลปศาสตร์” (Liberal Arts Education) เรียนรู้บนฐานการทำงานในภาคผลิตและภาคสังคม (Work-based / Community-based) การฝึกงาน (Internship / Apprenticeship) สหกิจศึกษา (Co-operative education) และทักษะวิศวกรรม (Engineering practices school)

⑧ ด้านการศึกษากับการก้าวสู่อุดมศึกษาโลก

ทางบวก

- 1) พัฒนาศักยภาพของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทางด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษากลางในการสื่อสาร
- 2) ผู้รับบริการมีทางเลือกมากขึ้น และได้เรียนรู้จากวัฒนธรรมที่หลากหลาย จากนักศึกษาและอาจารย์
- 3) การเรียนรู้ของนักศึกษายุคใหม่จึงจำเป็นต้องปรับทั้งกระบวนการเรียนรู้ ปรับทัศนคติที่จะต้องตระหนักถึงความเป็นชาติ การปรับกระบวนการทัศน์การเรียนรู้ยุคใหม่ควรเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย อย่างคนรู้เท่าทันสถานการณ์ การสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ต่างวัฒนธรรมได้และเรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน พร้อมกับสร้างโอกาสเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้มากขึ้นให้สามารถสื่อสารได้เป็นอย่างดี

ทางลบ

- 1) หากไม่ควบคุมคุณภาพการศึกษาอาจเกิดปัญหา

โอกาสในการพัฒนาการศึกษาไทย และมสร.

- 1) เตรียมตัวเพิ่มความหลากหลายของการรับสมัครนักศึกษา สร้างทักษะความรู้ที่จำเป็นให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคเศรษฐกิจไร้พรมแดน นอกจากนี้กระแสวิกฤตเศรษฐกิจของโลก ก็ยังเป็นตัวเร่งให้เกิดปัญหาในสถาบันอุดมศึกษาจากหลายประเทศทั่วโลกอีกทางเช่นกัน ความท้าทายเหล่านี้ต้องการผู้บริหารที่กล้าตัดสินใจในเชิงนโยบาย และกล้าริ่หรือโครงสร้างวิธีการเรียนการสอนแบบเก่า ๆ ดั้งเดิมที่เคยทำในอดีต ให้สามารถเคลื่อนไปสู่ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสมและราบรื่น
- 2) เตรียมการขยายสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มากขึ้น ผลจากการขยายตัวของนักศึกษา ทำให้ความต้องการของนักศึกษามีหลากหลายตามไปด้วย ดังนั้นจึงต้องมีสิ่งใหม่ ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการเหล่านี้ ระบบต่าง ๆ ที่เติบโตมากขึ้นก็ยิ่งต้องใช้งบประมาณมากขึ้น จึงควรมีการเตรียมการโดยเฉพาะการลงทุนสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษาให้เพียงพอ
- 3) ส่งเสริมความร่วมมือกับอาเซียน เพื่อประโยชน์ในด้านการช่วยเหลือด้านวิชาการ และเทคนิคภายใต้โครงการต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดนโยบายที่อาศัยการผลักดันร่วมกันภายใต้กรอบอาเซียน นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการเสริมสร้างศักยภาพของประเทศ และโอกาสที่จะมีสิทธิมีเสียงในการผลักดันนโยบายของประเทศสู่เวทีระดับนานาชาติ ตลอดจนโอกาสในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยในเวทีโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา การนำโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาสและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็นดินแดนแห่งความสงบสุข สันติภาพและมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืน อันเป็นเป้าหมายสูงสุด

บทที่ 3

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 – 2570)

จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องหลายประการ ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านประชากร ด้านเทคโนโลยี ด้านพลังงาน และสิ่งแวดล้อม ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ด้านตลาดแรงงาน ด้านประชาคมอาเซียน และที่สำคัญด้านการศึกษาทั้งในระดับโลกและอาเซียน ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัยไม่มากก็น้อย ดังนั้น การดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้ง ปณิธาน และวิสัยทัศน์ให้ประสบผลสำเร็จนั้น มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องมีการวางทิศทางที่จะก้าวต่อไปในอนาคตให้เห็นอย่างชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมและโลกที่เปลี่ยนไป มหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำ “แผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 – 2570) ขึ้น ซึ่งเป็นแผนระยะยาวฉบับแรก รวมทั้งมีการจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556-2560) ” พร้อมกันไปด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงและการถ่ายทอด แผนมหาวิทยาลัยจากระยะยาว สู่แผนระยะกลาง ในระยะ 5 ปีแรก จึงนับเป็นความท้าทายของมหาวิทยาลัยอย่างสำคัญ ที่จำเป็นต้องอาศัยทีมผู้บริหาร บุคลากรทุกฝ่ายทั้งสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน รวมทั้งเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ผนึกกำลังในการทำงานอย่างหนักและทำงานอย่างเป็นระบบในเชิงบูรณาการแบบ One-Team ภายใต้กรอบทิศทางที่มหาวิทยาลัยวางไว้ในระยะยาว 15 ปี มีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

“มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก ที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน”

วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

มหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก : เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาโดยรับนักศึกษาไม่จำกัดจำนวน ไม่มีชั้นเรียนเหมือนมหาวิทยาลัยปิดโดยผู้ศึกษาต้องเรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารการเรียนต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น โดยมีการวัดคะแนนประเมินความรู้ต่างไปจากมหาวิทยาลัยปิด และการที่ได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับต้น ๆ ของมหาวิทยาลัยเปิดในภูมิภาคเอเชีย หรือการได้รับการประกาศยกย่อง / มีผลงานที่เป็นเลิศ / ได้รับรางวัลในระดับสากล เน้นการก้าวสู่ World Class University ในอนาคต

ระบบการศึกษาทางไกล : เป็นการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้อยู่ในสถานที่ และหรือเวลาเดียวกัน โดยมีสื่อการเรียนและช่องทางการสื่อสาร เช่น สิ่งพิมพ์ โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ การประชุมผ่านคอมพิวเตอร์ การประชุมทางไกลเป็นตัวเชื่อมโยงผู้เรียนและผู้สอนเข้าด้วยกัน เป็นต้น

การศึกษาตลอดชีวิต หมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาสามรูปแบบ คือ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต สามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนได้ โดยความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ และหรือจากการประกอบอาชีพมาเทียบโอนเป็นผลการเรียนของหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในระดับที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งจะสอดคล้องตามความต้องการของบุคคล ชุมชน และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติในที่สุด

คุณค่า (Value)

- 1) มีบทบาทโดดเด่นในสังคม โดยเป็นแหล่งเรียนรู้เปิดในระดับอุดมศึกษา สำหรับทุกคน (Open for all)
- 2) เป็นผู้นำทางการสร้างนวัตกรรมระบบการศึกษาทางไกล สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3) บุคลากร “มีสุขภาวะในการทำงาน”
- 4) ส่งเสริมกิจกรรมทุกด้านเพื่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักศึกษาทุกคน

วัฒนธรรมองค์กร (STOU Culture)

“ร่วมแรงใจ ใฝ่คุณธรรม นำสิ่งใหม่ เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา”

S = Synergy หมายถึง ร่วมแรงใจ มุ่งองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม คือ Organization First, Teamwork, Workforce Focus

T = Transparency หมายถึง ใฝ่คุณธรรม มุ่งองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม คือ Social Responsibility, Management by Fact, Morals & Ethics

O = Originality หมายถึง นำสิ่งใหม่ มุ่งองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม คือ Focus on the Future, Focus on Innovation, Visionary Leadership

U = Ubiquitous Learning หมายถึง เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา มุ่งองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม คือ Focus on Customer, Lifelong Learning, System Perspective

เป้าหมายการพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570)

เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีกรอบทิศทางการพัฒนาระยะยาว 15 ปี จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในระดับมหาวิทยาลัย/ระดับคุณภาพ ได้แบ่งช่วงเวลาออกเป็น 3 ระยะ คือในช่วง 5 ปีแรก (พ.ศ.2556-2560) ช่วงปีที่ 10 (พ.ศ. 2561-2565) และในช่วงปีที่ 15 (พ.ศ.2566-2570) ตามรายละเอียดดังนี้

เป้าหมายปีที่	ระดับมหาวิทยาลัย / ระดับคุณภาพ
ช่วง 5 ปีแรก (พ.ศ.2556- 2560)	- มุ่งสู่อันดับ 1 ใน 1000 ของระดับโลก และ - ยื่นรับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA)
ช่วงปีที่ 10 (พ.ศ. 2561-2565)	- มุ่งสู่อันดับ 1 ใน 500 ของระดับโลก และ - ได้รับรางวัลการควบคุมคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Control : TQC)
ช่วงปีที่ 15 (พ.ศ. 2566-2570)	- มุ่งสู่อันดับ 1 ใน 100 ของระดับโลก และ - ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA)

พันธกิจ (Mission)

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ของมหาวิทยาลัย จึงกำหนดพันธกิจที่ต้องดำเนินการ ในแผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) และแสดงความเชื่อมโยงสู่พันธกิจในแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี(พ.ศ.2556-2560) ระยะแรกให้เห็นตามตารางเปรียบเทียบดังนี้

แผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)	แผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556-2560)
พันธกิจที่ 1 : พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก	พันธกิจที่ 1 : พัฒนาระบบการศึกษาทางไกลและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ
พันธกิจที่ 2 : วิจัย ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการศึกษาทางไกลและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน	พันธกิจที่ 2 : วิจัย ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการศึกษาทางไกลและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน
พันธกิจที่ 3 : บริการวิชาการโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน และ องค์กร สถาบันในสังคมเพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมฐานความรู้	พันธกิจที่ 3 : บริการวิชาการโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน และองค์กรสถาบันในสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมฐานความรู้
พันธกิจที่ 4 : อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติ	พันธกิจที่ 4 : อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติ
พันธกิจที่ 5 : พัฒนาองค์กรสู่การเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก	พันธกิจที่ 5 : พัฒนาองค์กรสู่การเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก

ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ แผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570)

สำหรับทิศทางการพัฒนาในแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) ซึ่งได้มี การถ่ายทอดไปสู่แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี(พ.ศ.2556-2560) ระยะแรกที่มีมุ่งพัฒนาองค์กร สู่วิสัยทัศน์ ด้วยการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมโลกและสภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนแปลงไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายใต้อัตลักษณ์และพันธกิจหลักในการรับใช้สังคมทั้ง 5 ด้าน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและ วัฒนธรรม รวมไปถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ ภายใต้การขับเคลื่อนด้วย 10 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่สำคัญของแผนฯ 15 ปี พร้อมแสดงความเชื่อมโยงสู่ประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ของแผนฯ 5 ปี (พ.ศ.2556-2560) ระยะแรกดังรายละเอียดสรุปเปรียบเทียบตามตารางดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ใน แผนฯ ระยะยาว 15 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะยาว 15 ปี	ประเด็นยุทธศาสตร์ ในแผนฯ ระยะ 5 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะ 5 ปี
พันธกิจที่ 1 : พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก			
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : เพิ่มศักยภาพบัณฑิต / กำลังคนให้มีความรู้และขีด ความสามารถในการแข่งขันสู่ ระดับสากล	1.1 เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคน ให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ให้มีความ ตอบสนองพลวัตของการจ้างงานและการ แข่งขันในระดับสากล	ยุทธศาสตร์ที่ 1: เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/กำลังคน ของประเทศไทย ให้มีขีด ความสามารถในการแข่งขันสู่ ระดับสากล	1.1 เพื่อผลิตบัณฑิต ที่มีคุณธรรมนำ ความรู้ และจัดการศึกษาให้มีความรู้ได้ มาตรฐานตอบสนองต่อการพัฒนาสังคม และประเทศ
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาความเข้มแข็งทาง วิชาการให้สามารถแข่งขันได้ และยกระดับมาตรฐาน การศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ ของสถาบัน	2.1 เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาในระบบ การศึกษาทางไกล และบุคลากรทางการศึกษา ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ และสามารถแข่งขันเป็นที่ ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ	ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาความเข้มแข็งทาง วิชาการ และยกระดับมาตรฐาน การศึกษาสู่สากลตามอัต ลักษณ์ของสถาบัน	2.1 เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็น มหาวิทยาลัยเปิดทางไกลชั้นนำที่ได้รับ การยอมรับในระดับสากลโดยใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัย ในการพัฒนาระบบการเรียน การสอนทางอิเล็กทรอนิกส์
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยกระดับคุณภาพการให้บริการ การศึกษาสู่สากล	3.1 เพื่อสร้างระบบบริการการศึกษาที่ ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้สะดวกรวดเร็ว และมีความพึงพอใจทั้งในระดับชาติและสากล	ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับคุณภาพการให้บริการ การศึกษาสู่สากล	3.1 เพื่อสร้างระบบบริการการศึกษาและ นักศึกษาสามารถเข้าถึงได้สะดวก รวดเร็ว และระบบสนับสนุนนักศึกษาให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น
พันธกิจที่ 2 : วิจัย ส่งเสริมและพัฒนางานองค์ความรู้ ด้านการศึกษาทางไกลและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน			
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาการ วิจัยและสร้างนวัตกรรม เพื่อ สนับสนุนการเรียนการสอน ทางไกลและการพัฒนาประเทศ	4.1 เพื่อนำผลงานวิจัย นวัตกรรม และงาน สร้างสรรค์ไปเผยแพร่ และนำไปใช้ประโยชน์ เชิงนโยบายต่อการพัฒนาสถาบัน สังคม และ การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาวิจัยเพื่อสนับสนุนการ เรียนการสอนทางไกลและการ พัฒนาประเทศ	4.1 เพื่อผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย และนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนา สถาบัน สังคม และการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ใน แผนฯ ระยะยาว 15 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะยาว 15 ปี	ประเด็นยุทธศาสตร์ ในแผนฯ ระยะ 5 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะ 5 ปี
	4.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้าน บริหารงานวิจัย นวัตกรรม และงาน สร้างสรรค์ 4.3 เพื่อเพิ่มศักยภาพยกระดับขีด ความสามารถงานวิจัยสู่ระดับสากลเพื่อเป็น มหาวิทยาลัยเปิดที่มีการวิจัยชั้นนำ		4.2 มีระบบกลไกการบริหารงานวิจัยและ การจัดการความรู้ด้านการวิจัยที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล
พันธกิจที่ 3 : บริการวิชาการโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน และ องค์กร สถาบันในสังคมเพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมฐานความรู้			
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาคุณภาพการให้บริการ วิชาการแก่สังคมและมุ่งขยาย โอกาสทางการศึกษาและ การศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต	5.1 เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สามารถ ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน 5.2 เพื่อบริการวิชาการ วิชาชีพแก่สังคม เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้	ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาคุณภาพการให้บริการ วิชาการแก่สังคมและมุ่งขยาย โอกาสทางการศึกษาและ การศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต	5.1 เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน 5.2 เพื่อบริการวิชาการ วิชาชีพแก่สังคม เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้
พันธกิจที่ 4 : อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรมของชาติ			
ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ส่งเสริมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนา อุทยานการศึกษา เพื่อเผยแพร่ และธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของ ชาติอย่างยั่งยืน	6.1 เพื่อพัฒนาอุทยานการศึกษา และส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเอกลักษณ์ ของชาติที่มีความสมดุลและความสัมพันธ์อันดี ระหว่างวัฒนธรรมที่หลากหลาย 6.2 เพื่อบูรณาการกิจกรรมด้าน ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการ เรียนการสอน	ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ส่งเสริมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนา อุทยานการศึกษา เพื่อเผยแพร่ และธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของ ชาติอย่างยั่งยืน	6.1 เพื่อพัฒนาอุทยานการศึกษา และ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่มีความ สมดุลและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง วัฒนธรรมที่หลากหลาย 6.2 เพื่อบูรณาการกิจกรรมด้าน ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ การเรียนการสอน <u>วัฒนธรรมองค์กร ของมหาวิทยาลัย</u>

ประเด็นยุทธศาสตร์ใน แผนฯ ระยะยาว 15 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะยาว 15 ปี	ประเด็นยุทธศาสตร์ ในแผนฯ ระยะ 5 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะ 5 ปี
	6.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารที่มี คุณค่าในวิถีไทย		
พันธกิจที่ 5 : พัฒนางองค์กรสู่การเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก			
ยุทธศาสตร์ที่ 7 : พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อ มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มี ผลสัมฤทธิ์สูง :High Performance Organization (HPO)	7.1 เพื่อขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ ของรัฐที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูง และ มีอิสระในการบริหารจัดการ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ทุกภาคส่วน 7.2 เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินที่ทำให้ มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 7 : พัฒนาระบบบริหารจัดการไปสู่ การบริหารจัดการที่ดี	7.1 เพื่อพัฒนาให้เกิดระบบการบริหาร จัดการที่ได้คุณภาพมาตรฐานเพื่อมุ่งสู่ การเป็นมหาวิทยาลัยเชิงยุทธศาสตร์ ภายใต้หลักธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน 7.2 เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินที่จะทำให้ มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ 8 : สร้างความเข้มแข็งของระบบ บริหารทรัพยากรบุคคล วัฒนธรรมองค์กร และมุ่งสู่การ เป็นสากล - STOU Culture	8.1 เพื่อพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่ ตอบสนองต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลและบุคลากรสามารถปฏิบัติงาน อย่างมีความสุข	ยุทธศาสตร์ที่ 8 : สร้างความเข้มแข็งของระบบ บริหารทรัพยากรบุคคล วัฒนธรรมองค์กร และมุ่งสู่เป็น สากล - STOU Culture	8.1 เพื่อพัฒนาระบบบริหารทรัพยากร บุคคลที่ตอบสนองต่อการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและ บุคลากรสามารถปฏิบัติงานอย่างมี ความสุข
ยุทธศาสตร์ที่ 9 : นำไอซีทีมาใช้ขับเคลื่อน มหาวิทยาลัย ในทุกพันธกิจ - i- DU (ICT-Driven University)	9.1 เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มี มาตรฐานและทันสมัยสำหรับใช้ในการบริหารการ บริการ และการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ต้อง ทันสมัยหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ตาม อัธยาศัย	ยุทธศาสตร์ที่ 9 : นำไอซีทีมาใช้ขับเคลื่อน มหาวิทยาลัย ในทุกพันธกิจ - i-DU (ICT-Driven University)	9.1 เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มี มาตรฐานและทันสมัยสำหรับใช้ในการบริหาร การบริการ และการจัดการเรียนการสอน ทางไกลที่ต้องทันสมัย หลากหลาย ผู้เรียน สามารถเลือกใช้ได้ตามอัธยาศัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ใน แผนฯ ระยะยาว 15 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะยาว 15 ปี	ประเด็นยุทธศาสตร์ ในแผนฯ ระยะ 5 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะ 5 ปี
ยุทธศาสตร์ที่ 10 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน กายภาพที่เอื้อต่อการทำงานและ การเรียนรู้	10.1 เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้าน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่เป็นมาตรฐานและ เพียงพอ	ยุทธศาสตร์ที่ 10 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน กายภาพที่เอื้อต่อการทำงานและ การเรียนรู้	10.1 เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทาง ด้าน สาธารณูปโภค และ สาธารณูปการที่เป็นมาตรฐานและ เพียงพอ
รวม 5 พันธกิจ 10 ประเด็นยุทธศาสตร์	รวม 16 เป้าประสงค์	รวม 5 พันธกิจ 10 ประเด็นยุทธศาสตร์	รวม 14 เป้าประสงค์

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญทั้ง 10 ประเด็น และเป้าประสงค์ ในแต่ละประเด็นฯ ที่เชื่อมโยงกับพันธกิจ มหาวิทยาลัยได้วางเป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อสิ้นแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) ไว้ 3 ระยะ ได้แก่ เป้าหมาย 5 ปีแรก (พ.ศ.2556-2560), เป้าหมายปีที่ 10 (พ.ศ.2561-2565) และเป้าหมายปีที่ 15 (พ.ศ.2566-2570) โดยแต่ละระยะได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จไว้ด้วย ซึ่งในระยะ 5 ปีแรกเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดียวกับแผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556-2560) มีรายละเอียดดังนี้

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค้ำเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570)

พันธกิจที่ 1 : พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต / กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 มี 1 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค้ำเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
1.1 เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ให้มีคุณภาพตอบสนองผลวัดของการจ้างงานและการแข่งขันในระดับสากล	1.1-1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปี ของจำนวนนักศึกษาในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี เมื่อเทียบกับปีฐาน 2556 (C24)	6 (สะสม)	1.1-1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปี ของจำนวนนักศึกษาในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี เมื่อเทียบกับปีฐาน 2556 (C24)	15 (สะสม)	1.1-1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปี ของจำนวนนักศึกษาในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี เมื่อเทียบกับปีฐาน 2556 (C24)	20 (สะสม)
	1.1-2 สัดส่วนนักศึกษาใหม่ระดับ ป.ตรี ด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : วิทยาศาสตร์สุขภาพ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	12:12:76	1.1-2 สัดส่วนนักศึกษาใหม่ระดับ ป.ตรี ด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : วิทยาศาสตร์สุขภาพ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	15:15:70	1.1-2 สัดส่วนนักศึกษาใหม่ระดับ ป.ตรีด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : วิทยาศาสตร์สุขภาพ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	20:20:60
	1.1-3 ร้อยละของบัณฑิตที่นำวุฒิการศึกษาไปปรับวุฒิ / ปรับตำแหน่ง หรือนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน / ชีวิตประจำวัน (C27)	93	1.1-3 ร้อยละของบัณฑิตที่นำวุฒิการศึกษาไปปรับวุฒิ / ปรับตำแหน่ง หรือนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน / ชีวิตประจำวัน (C27)	95	1.1-3 ร้อยละของบัณฑิตที่นำวุฒิการศึกษาไปปรับวุฒิ / ปรับตำแหน่ง หรือนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน / ชีวิตประจำวัน (C27)	95

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	1.1-4 ร้อยละความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (C28)	90	1.1-4 ร้อยละความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (C28)	90	1.1-4 ร้อยละความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (C28)	90
	1.1-5 ระดับคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีโทและเอกที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (C30)	≥ 4.51	1.1-5 ระดับคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีโทและเอกที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (C30)	≥ 4.51	1.1-5 ระดับคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีโทและเอกที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (C30)	≥ 4.51
	1.1-6 ร้อยละของผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ตีพิมพ์เผยแพร่ (C31) (สมศ59-63ตัวบ่งชี้ที่ 3)		1.1-6 ร้อยละของผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ตีพิมพ์เผยแพร่ (C31)		1.1-6 ร้อยละของผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ตีพิมพ์เผยแพร่ (C31)	
	- ปริญญาโท	>50	- ปริญญาโท	>50	- ปริญญาโท	>50
	- ปริญญาเอก	100	- ปริญญาเอก	100	- ปริญญาเอก	100
	-	-	1.1-7 จำนวนหลักสูตรใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทันเหตุการณ์ ทันความจำเป็น (Just-in-time Learning หรือ On-demand Learning) ในระดับชาติ	2 หลักสูตร (สะสม)	1.1-7 จำนวนหลักสูตรใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทันเหตุการณ์ ทันความจำเป็น (Just-in-time Learning หรือ On-demand Learning) ในระดับชาติและนานาชาติ	3 หลักสูตร (สะสม)
	-	-	1.1-8 จำนวนหลักสูตรใหม่ที่มีการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ (เช่น นิคมอุตสาหกรรม โรงแรม เป็นต้น) ตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา (Demand - Led manpower development, technical service)	2 หลักสูตร (สะสม)	1.1-8 จำนวนหลักสูตรใหม่ที่มีการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ (เช่น นิคมอุตสาหกรรม โรงแรม เป็นต้น) ตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา (Demand -Led manpower development, technical service)	3 หลักสูตร (สะสม)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	-	-	1.1-9 จำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนกับ ต่างประเทศ (กลุ่มอาเซียน เอเชีย ตะวันออก และเอเชียใต้)	60 คน (สะสม)	1.1-9 จำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยน กับต่างประเทศ (นานาชาติ)	120 คน (สะสม)
	รวม 6 ตัวชี้วัด		รวม 9 ตัวชี้วัด		รวม 9 ตัวชี้วัด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนความเข้มแข็งทางวิชาการให้สามารถแข่งขันได้ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 มี 1 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค่าเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
2.1 เพื่อสร้าง มาตรฐานการศึกษา ในระบบการศึกษา ทางไกล และ บุคลากรทางการ ศึกษาตามอัตลักษณ์ ของมหาวิทยาลัย ให้ มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ และสามารถ แข่งขันเป็นที่ยอมรับ ในระดับชาติและ นานาชาติ	2.1-1 จำนวนหลักสูตรใหม่ นานาชาติระดับบัณฑิตศึกษา (C18)	4 หลักสูตร (สะสม)	2.1-1 จำนวนหลักสูตรใหม่ นานาชาติระดับบัณฑิตศึกษา (C18)	12 หลักสูตร (สะสม)	2.1-1 จำนวนหลักสูตรใหม่ นานาชาติระดับบัณฑิตศึกษา (C18)	12 หลักสูตร (สะสม)
	2.1-2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ ลงทะเบียนเรียน (C21)	100 คน (สะสม)	2.1-2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ ลงทะเบียนเรียน (C21)	500 คน (สะสม)	2.1-2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติ ที่ลงทะเบียนเรียน (C21)	1,000 คน (สะสม)
	2.1-3 จำนวนชุดวิชาสัมฤทธิ์ บัตรภาษาต่างประเทศ (C19)	32 ชุดวิชา (สะสม)	2.1-3 จำนวนชุดวิชาสัมฤทธิ์บัตร ภาษาต่างประเทศ (C19)	60 ชุดวิชา (สะสม)	2.1-3 จำนวนชุดวิชาสัมฤทธิ์ บัตรภาษาต่างประเทศ (C19)	80 ชุดวิชา (สะสม)
	2.1-4 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการสอน ระดับนานาชาติ ระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กับ นานาชาติ	30 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)	2.1-4 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการสอน ระดับนานาชาติ ระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กับ นานาชาติ	35 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)	2.1-4 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการสอน ระดับนานาชาติ ระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กับ นานาชาติ	45 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ที่มี กิจกรรมภายใต้ข้อตกลง (active) (C22)		สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ที่มี กิจกรรมภายใต้ข้อตกลง (active) (C22)		สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ที่มี กิจกรรมภายใต้ข้อตกลง (active) (C22)	
	2.1-5 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการ สอนระดับนานาชาติระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชกับ สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ที่ เพิ่มขึ้น (C23)	5 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)	2.1-5 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการสอน ระดับนานาชาติระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชกับ สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ที่เพิ่มขึ้น (C23)	10 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)	2.1-5 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการ สอนระดับนานาชาติระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชกับ สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ที่ เพิ่มขึ้น (C23)	15 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)
	2.1-6 จำนวนนวัตกรรมหรือ สื่อการศึกษาทางไกลที่ทันสมัย (u-Learning) (C14)	430 เรื่อง (สะสม)	2.1-6 จำนวนนวัตกรรมหรือ สื่อการศึกษาทางไกลที่ทันสมัย (u- Learning) (C14)	500 เรื่อง (สะสม)	2.1-6 จำนวนนวัตกรรมหรือ สื่อการศึกษาทางไกลที่ทันสมัย (u-Learning) (C14)	800 เรื่อง (สะสม)
	2.1-7 ร้อยละของชุดวิชาระดับ ปริญญาตรี/สัมฤทธิ์บัตรที่มีการ เรียนการสอนในระบบ e-Learning ครบตามองค์ประกอบที่ มหาวิทยาลัยกำหนด (C15)	≥ 7 (สะสม)	2.1-7 ร้อยละของชุดวิชาระดับ ปริญญาตรี/สัมฤทธิ์บัตรที่มีการ เรียนการสอนในระบบ e-Learning ครบตามองค์ประกอบที่ มหาวิทยาลัยกำหนด (C15)	≥ 10 (สะสม)	2.1-7 ร้อยละของชุดวิชาระดับ ปริญญาตรี/สัมฤทธิ์บัตรที่มี การเรียนการสอนในระบบ e- Learningครบตามองค์ประกอบที่ มหาวิทยาลัยกำหนด (C15)	≥ 15 (สะสม)
	2.1-8 ร้อยละของชุดวิชาระดับ บัณฑิตศึกษา/สัมฤทธิ์บัตร ที่มีการ เรียนการสอนในระบบ e-Learning ครบ ตามองค์ประกอบที่มหาวิทยาลัย กำหนด (C16)	75	2.1-8 ร้อยละของชุดวิชาระดับ บัณฑิตศึกษา/สัมฤทธิ์บัตร ที่มีการ เรียนการสอนในระบบ e-Learning ครบตาม องค์ประกอบที่มหาวิทยาลัยกำหนด (C16)	100	2.1-8 ร้อยละของชุดวิชาระดับ บัณฑิตศึกษา/สัมฤทธิ์บัตร ที่มีการ เรียนการสอนในระบบ e-Learning ครบ ตามองค์ประกอบที่มหาวิทยาลัย กำหนด (C16)	100
	รวม 8 ตัวชี้วัด		รวม 8 ตัวชี้วัด		รวม 8 ตัวชี้วัด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการให้บริการการศึกษาสู่สากล

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 มี 1 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค่าเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
3.1 เพื่อสร้างระบบ บริการการศึกษาที่ ผู้รับบริการสามารถ เข้าถึงได้สะดวก รวดเร็วและมีความ พึงพอใจทั้งใน ระดับชาติและสากล	3.1-1 ร้อยละความสำเร็จของ การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการ บริการได้จริง (C34.1)	100	-	-	-	-
	3.1-2 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของ การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการ บริการ (C34.2)	4.30	3.1-1 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจ ของการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการ บริการ (C34)	4.50	3.1-1 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของ การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการ บริการ (C34)	4.50
	3.1-3 คะแนนเฉลี่ยความพึง พอใจการให้บริการตามภารกิจ บริการของหน่วยงาน(ให้บริการ การศึกษาและนักศึกษา) (C54)	4.50	3.1-2 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจ การให้บริการตามภารกิจบริการ ของหน่วยงาน(ให้บริการการศึกษา และนักศึกษา) (C54)	4.50	3.1-2 คะแนนเฉลี่ยความพึง พอใจการให้บริการตามภารกิจ บริการของหน่วยงาน(ให้บริการ การศึกษาและนักศึกษา) (C54)	4.50
	3.1-4 ร้อยละของนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรใน แต่ละระดับ(สะสม) (C11)		3.1-3 ร้อยละของนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตร ในแต่ละระดับ(สะสม) (C11)		3.1-3 ร้อยละของนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรใน แต่ละระดับ(สะสม) (C11)	
	ปริญญาตรี	15	ปริญญาตรี	20	ปริญญาตรี	25
	ปริญญาโท	18	ปริญญาโท	20	ปริญญาโท	22
	ปริญญาเอก	12	ปริญญาเอก	15	ปริญญาเอก	18
	3.1-5 ร้อยละของนักศึกษาที่ออก กลางคัน (C12)		3.1-4 ร้อยละของนักศึกษาที่ออก กลางคัน (C12)		3.1-4 ร้อยละของนักศึกษาที่ ออกกลางคัน (C12)	
	ปริญญาตรี	<17	ปริญญาตรี	<14	ปริญญาตรี	<10
	ปริญญาโท	<1.80	ปริญญาโท	<1.70	ปริญญาโท	<1.50

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	ปริญญาเอก	<5.35	ปริญญาเอก	<5.00	ปริญญาเอก	<5.00
	3.1-6 จำนวนรายการที่เพิ่มขึ้น ของการสอนเสริมแบบออนไลน์ (e-Tutorial) (C17)	85 (สะสม)	3.1-5 จำนวนรายการที่เพิ่มขึ้นของ การสอนเสริมแบบออนไลน์ (e- Tutorial) (C17)	170 (สะสม)	3.1-5 จำนวนรายการที่เพิ่มขึ้น ของการสอนเสริมแบบออนไลน์ (e-Tutorial) (C17)	255 (สะสม)
	3.1-7 จำนวนกิจกรรมหรือ ผลผลิตที่สนับสนุน/ช่วยเหลือ การเรียนรู้ในระบบการศึกษา ทางไกลหรืออีเลิร์นนิ่ง (C13)	18 กิจกรรม/ เรื่อง (สะสม)	3.1-6 จำนวนกิจกรรมหรือผลผลิต ที่สนับสนุน/ช่วยเหลือการเรียนรู้ใน ระบบการศึกษาทางไกลหรืออีเลิร์น นิ่ง (C13)	25 กิจกรรม/ เรื่อง (สะสม)	3.1-6 จำนวนกิจกรรมหรือ ผลผลิตที่สนับสนุน/ช่วยเหลือ การเรียนรู้ในระบบการศึกษา ทางไกลหรืออีเลิร์นนิ่ง (C13)	30 กิจกรรม/ เรื่อง (สะสม)
	3.1-8 จำนวนศิษย์เก่าที่ได้รับ รางวัลระดับชาติ/นานาชาติ หรือ เป็นผู้นำสูงสุดขององค์กร (C29) (เทียบเท่าระดับกรม หรือ ระดับ10)	40 คน (ในปี60)	3.1-7 จำนวนศิษย์เก่าที่ได้รับ รางวัลระดับชาติ/นานาชาติ หรือ เป็นผู้นำสูงสุดขององค์กร (C29)	60 คน (สะสม)	3.1-7 จำนวนศิษย์เก่าที่ได้รับ รางวัลระดับชาติ/นานาชาติ หรือเป็นผู้นำสูงสุดขององค์กร (C29)	80 คน (สะสม)
	-	-	3.1-8 จำนวนนักศึกษาที่เป็น แบรนด์แอมบาสเดอร์ของมหาวิทยาลัย ที่นำไปสู่การเพิ่มเป้าหมายใหม่	60 คน (สะสม)	3.1-8 จำนวนนักศึกษาที่เป็น แบรนด์แอมบาสเดอร์ของ มหาวิทยาลัย ที่นำไปสู่การเพิ่ม เป้าหมายใหม่	80 คน (สะสม)
	รวม 8 ตัวชี้วัด		รวม 8 ตัวชี้วัด		รวม 8 ตัวชี้วัด	

พันธกิจที่ 2 : วิจัย ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการศึกษาทางไกลและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการวิจัยและสร้างนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลและการพัฒนาประเทศ

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 มี 3 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมคำเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
4.1 เพื่อนำ ผลงานวิจัย นวัตกรรม และงาน สร้างสรรค์ไปเผยแพร่ และนำไปใช้ประโยชน์ เชิงนโยบายต่อการ พัฒนาสถาบัน สังคม และการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน	4.1-1 จำนวนผลงานวิจัยที่นำไป พัฒนาการเรียนการสอนหรือพัฒนา ระบบการให้บริการการศึกษา (C5)	66 เรื่อง (สะสม)	4.1-1 จำนวนผลงานวิจัยที่นำไป พัฒนาการเรียนการสอนหรือ พัฒนาระบบการให้บริการ การศึกษา (C5)	80 เรื่อง (สะสม)	4.1-1 จำนวนผลงานวิจัยที่ นำไปพัฒนาการเรียนการสอน หรือพัฒนาระบบการให้บริการ การศึกษา (C5)	100 เรื่อง (สะสม)
	4.1-2 จำนวนผลงานวิจัยที่ก่อให้เกิด นโยบาย หรือผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ สังคม หรือรายได้ (C4)	27 เรื่อง (สะสม)	4.1-2 จำนวนผลงานวิจัยที่ ก่อให้เกิดนโยบาย หรือผลกระทบ เชิงเศรษฐกิจ สังคม หรือรายได้ (C4)	30 เรื่อง (สะสม)	4.1-2 จำนวนผลงานวิจัยที่ ก่อให้เกิดนโยบาย หรือผลกระทบ เชิงเศรษฐกิจ สังคม หรือรายได้ (C4)	40 เรื่อง (สะสม)
	-	-	4.1-3 จำนวนผลงานวิจัยที่ กำหนดโดยผู้ใช้จากหน่วยงานภายนอก โดยเฉพาะภาคเอกชน (เช่น นิคม อุตสาหกรรม โรงแรม เป็นต้น) ตาม ศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา (Demand -Led manpower development, technical service and research)	12 เรื่อง (สะสม)	4.1-3 จำนวนผลงานวิจัยที่ กำหนดโดยผู้ใช้จากหน่วยงาน ภายนอกโดยเฉพาะภาคเอกชน (เช่น นิคม อุตสาหกรรม โรงแรม เป็นต้น) ตาม ศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา (Demand - Led manpower development, technical service and research)	24 เรื่อง (สะสม)
4.2 เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลด้าน บริหารงานวิจัย	4.2.-1 เงินสนับสนุนงานวิจัย หรือ งานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ ประจำและนักวิจัยประจำ (C3) (สกอ.ปี57 ตัวบ่งชี้ 2.5)		4.2.-1 เงินสนับสนุนงานวิจัย หรือ งานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ ประจำและนักวิจัยประจำ (C3) (สกอ.ปี57 ตัวบ่งชี้ 2.5)		4.2.-1 เงินสนับสนุนงานวิจัย หรืองาน สร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ และนักวิจัยประจำ (C3) (สกอ.ปี57 ตัวบ่งชี้ 2.5)	

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
นวัตกรรม และงาน สร้างสรรค์	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	60,000 บาท/คน/ปี	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	60,000 บาท/คน/ปี	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	60,000 บาท/คน/ ปี
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	50,000 บาท/คน/ปี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	50,000 บาท/คน/ ปี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	50,000 บาท/คน/ ปี
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	25,000 บาท/คน/ปี	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	25,000 บาท/คน/ปี	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	25,000 บาท/คน/ปี
	4.2-2 จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับการ สนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอก (สงป.)	60 เรื่อง (สะสม)	4.2-2 จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับการ สนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอก(สงป.)	80 เรื่อง (สะสม)	4.2-2จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับการ สนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอก(สงป.)	100 เรื่อง (สะสม)
	4.2-3 จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับ การสนับสนุนจากแหล่งทุนภายใน (สงป.)	80 เรื่อง (สะสม)	4.2-3 จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับการ สนับสนุนจากแหล่งทุนภายใน (สงป.)	120 เรื่อง (สะสม)	4.2-3 จำนวนโครงการวิจัยที่ได้รับ การสนับสนุนจากแหล่งทุนภายใน (สงป.)	150 เรื่อง (สะสม)
	4.2-4 จำนวนสิทธิบัตรหรืออนุ สิทธิบัตรที่จดทะเบียน (C53)	2 เรื่อง (สะสม)	4.2-4 จำนวนสิทธิบัตรหรืออนุ สิทธิบัตรที่จดทะเบียน (C53)	5 เรื่อง (สะสม)	4.2-4 จำนวนสิทธิบัตรหรืออนุ สิทธิบัตรที่จดทะเบียน (C53)	10 เรื่อง (สะสม)
4.3 เพื่อเพิ่มศักยภาพ ย ก ร ะ ต บ ขี ด ความสามารถงานวิจัย สู่ระดับสากลเพื่อเป็น มหาวิทยาลัย เปิดที่มี การวิจัยชั้นนำ	4.3-1 สัดส่วนงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารต่างประเทศต่ออาจารย์ประจำและ นักวิจัยประจำ (C1)	0.20 เรื่อง/ อ.ประจำ / ปี (ในปี 60)	4.3-1 สัดส่วนงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ในวารสารต่างประเทศต่ออาจารย์ประจำ และนักวิจัยประจำ (C1)	0.30 เรื่อง/ อ.ประจำ / ปี (ในปี 65)	4.3-1 สัดส่วนงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารต่างประเทศต่อ อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ (C1)	0.40 เรื่อง/ อ.ประจำ / ปี (ในปี 70)
	4.3-2 สัดส่วนงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารในประเทศต่ออาจารย์ประจำและ นักวิจัยประจำ (C2)	0.20 เรื่อง/ อ.ประจำ / ปี (ในปี 60)	4.3-2 จำนวน/สัดส่วนผลงานตีพิมพ์ใน วารสารในประเทศต่ออาจารย์ประจำและ นักวิจัยประจำ (C2)	0.20 เรื่อง/ อ.ประจำ / ปี (ในปี 65)	4.3-2 จำนวน/สัดส่วนผลงานตีพิมพ์ ในวารสารในประเทศต่ออาจารย์ประจำ และนักวิจัยประจำ (C2)	0.20 เรื่อง/ อ.ประจำ / ปี (ในปี 70)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	-	-	4.3-3 อันดับของผลงานวิจัยของ มสธ.เมื่อเทียบกับสมาชิก AAOU	อันดับ 5	4.3-3 อันดับของผลงานวิจัย ของ มสธ.เมื่อเทียบกับสมาชิก AAOU	อันดับ 1
	รวม 8 ตัวชี้วัด		รวม 10 ตัวชี้วัด		รวม 10 ตัวชี้วัด	

พันธกิจที่ 3 : บริการวิชาการโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน และ องค์กร สถาบันในสังคมเพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมฐานความรู้
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาคุณภาพการให้บริการวิชาการแก่สังคมและมุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 มี 2 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค่าเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี
 ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
5.1 เพื่อขยาย โอกาสทางการ ศึกษาและ พัฒนาทรัพยากร มนุษย์ให้มีคุณภาพ สามารถตอบสนองต่อ การพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน	5.1-1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปี ของ ผู้เรียนใหม่ในโครงการสัมฤทธิ์ บัตร(คิดจากปีฐาน2556) (C25)	5	5.1-1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปี ของ ผู้เรียนใหม่ในโครงการสัมฤทธิ์บัตร (คิดจากปีฐาน2556) (C25)	10	5.1-1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปี ของ ผู้เรียนใหม่ในโครงการสัมฤทธิ์บัตร (คิดจากปีฐาน2556) (C25)	15
	-	-	5.1-2 จำนวนชุดวิชาใหม่ที่เปิดสอน สัมฤทธิ์บัตรที่ตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียน ทันเหตุการณ์ ทันความ จำเป็น (Just-in-time Learning หรือ On- demand Learning)	6 ชุดวิชา (สะสม)	5.1-2 จำนวนชุดวิชาใหม่ที่เปิดสอน สัมฤทธิ์บัตรที่ตอบสนองความ ต้องการของผู้เรียน ทันเหตุการณ์ ทันความจำเป็น (Just-in-time Learning หรือ On-demand Learning)	12 ชุดวิชา (สะสม)
5.2 เพื่อบริการ วิชาการ วิชาชีพแก่ สังคมเพื่อให้เกิด	5.2-1 จำนวนโครงการบริการ วิชาการที่มีการบูรณาการกับการ เรียนการสอนหรืองานวิจัย (C6)	475 โครงการ (สะสม)	5.2-1 จำนวนโครงการบริการ วิชาการที่มีการบูรณาการกับการ เรียนการสอนหรืองานวิจัย (C6)	475 โครงการ (สะสม)	5.2-1 จำนวนโครงการบริการ วิชาการที่มีการบูรณาการกับการ เรียนการสอนหรืองานวิจัย (C6)	475 โครงการ (สะสม)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
สังคมแห่งการเรียนรู้	5.2-2 จำนวนโครงการบริการวิชาการที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน/สังคมและผู้ด้อยโอกาส (C7)	700 โครงการ (สะสม)	5.2-2 จำนวนโครงการบริการวิชาการที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน/สังคมและผู้ด้อยโอกาส (C7)	775 โครงการ (สะสม)	5.2-2 จำนวนโครงการบริการวิชาการที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน/สังคมและผู้ด้อยโอกาส (C7)	775 โครงการ (สะสม)
	5.2-3 จำนวนหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม (C8)	16 หลักสูตร (สะสม)	5.2-3 จำนวนหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม (C8)	21 หลักสูตร (สะสม)	5.2-3 จำนวนหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม (C8)	26 หลักสูตร (สะสม)
	5.2-4 จำนวนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นภาษาต่างประเทศ (C20)	16 โครงการ (สะสม)	5.2-4 จำนวนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นภาษาต่างประเทศ (C20)	19 โครงการ (สะสม)	5.2-4 จำนวนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นภาษาต่างประเทศ (C20)	19 โครงการ (สะสม)
	5.2-5 ร้อยละของจำนวนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมที่มีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการบริการวิชาการแก่สังคม	5 (สะสม)	5.2-5 ร้อยละของจำนวนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมที่มีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการบริการวิชาการแก่สังคม	10 (สะสม)	5.2-5 ร้อยละของจำนวนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมที่มีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการบริการวิชาการแก่สังคม	15 (สะสม)
	-	-	5.2-6 จำนวนโครงการบริการวิชาการที่มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกโดยเฉพาะภาคเอกชน (เช่น นิคมอุตสาหกรรม โรงแรม เป็นต้น) (Demand -Led manpower development, technical service) ตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา	5 โครงการ (สะสม)	5.2-6 จำนวนโครงการบริการวิชาการที่มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกโดยเฉพาะภาคเอกชน (เช่น นิคมอุตสาหกรรม โรงแรม เป็นต้น) (Demand -Led manpower development, technical service) ตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา	10 โครงการ (สะสม)
	5.2-6 จำนวนผู้เข้ารับบริการวิชาการแก่สังคม (สป.)	24,000 คน (สะสม)	5.2-7 จำนวนผู้เข้ารับบริการวิชาการแก่สังคม (สป.)	25,000 คน (สะสม)	5.2-7 จำนวนผู้เข้ารับบริการวิชาการแก่สังคม (สป.)	27,000 คน (สะสม)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	5.2-7 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้บริการวิชาการแก่สังคม(สงป.)	90	5.2-8 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้บริการวิชาการแก่สังคม(สงป.)	90	5.2-8 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้บริการวิชาการแก่สังคม(สงป.)	90
	5.2-8 ร้อยละของผู้รับบริการวิชาการแก่สังคมที่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (สงป.)	90	5.2-9 ร้อยละของผู้รับบริการวิชาการแก่สังคมที่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (สงป.)	90	5.2-9 ร้อยละของผู้รับบริการวิชาการแก่สังคมที่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (สงป.)	90
	5.2-9 จำนวนโครงการบริการวิชาการระดับอาเซียน+หรือนานาชาติ (กลุ่มประเทศนอกอาเซียน 105ประเทศ)	3 โครงการ (สะสม)	5.2-10 จำนวนโครงการบริการวิชาการระดับอาเซียน+หรือนานาชาติ (กลุ่มประเทศนอกอาเซียน 105ประเทศ)	5 โครงการ (สะสม)	5.2-10 จำนวนโครงการบริการวิชาการระดับนานาชาติ (กลุ่มประเทศนอกอาเซียน 105ประเทศ)	10 โครงการ (สะสม)
	รวม 10 ตัวชี้วัด		รวม 12 ตัวชี้วัด		รวม 12 ตัวชี้วัด	

พันธกิจที่ 4 : อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาอุทยานการศึกษา เพื่อเผยแพร่และธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติอย่างยั่งยืน

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 มี 3 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค่าเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
6.1 เพื่อพัฒนาอุทยานการศึกษา และ ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่มีความสมดุลและความสัมพันธ์อันดีระหว่างวัฒนธรรมที่หลากหลาย	6.1-1 จำนวนโครงการ/กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อชุมชนภายใน/ภายนอก (C9)	129 โครงการ/ กิจกรรม (สะสม)	6.1-1 จำนวนโครงการ/กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อชุมชนภายใน/ภายนอก (C9)	140 โครงการ/ กิจกรรม (สะสม)	6.1-1 จำนวนโครงการ/กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อชุมชนภายใน/ภายนอก (C9)	140 โครงการ/ กิจกรรม (สะสม)
	6.1-2 จำนวนผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการยกย่องในระดับชาติ/นานาชาติ (C10)	5 ผลงาน/ รางวัล (สะสม)	6.1-2 จำนวนผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการยกย่องในระดับชาติ/นานาชาติ (C10)	5 ผลงาน/ รางวัล (สะสม)	6.1-2 จำนวนผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการยกย่องในระดับชาติ/นานาชาติ (C10)	5 ผลงาน/ รางวัล (สะสม)
	6.1-3 จำนวนแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	1 แห่ง	6.1-3 จำนวนแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	1 แห่ง	6.1-3 จำนวนแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2 แห่ง
	-	-	6.1-4 จำนวนแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเสมือนจริง	1 แห่ง	6.1-4 จำนวนแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเสมือนจริง	1 แห่ง
	-	-	6.1-5 ร้อยละความพึงพอใจของผู้ที่เข้ามาศึกษาในแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	85	6.1-5 ร้อยละความพึงพอใจของผู้ที่เข้ามาศึกษาในแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	90

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
6.2 เพื่อบูรณาการ กิจกรรมด้าน ศิลปวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น กับการเรียนการสอน	6.2-1 ร้อยละความพึงพอใจของ นักศึกษาและประชาชนที่เข้าร่วม โครงการ/กิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่น (C26)	90	6.2-1 ร้อยละความพึงพอใจของ นักศึกษาและประชาชนที่เข้าร่วม โครงการ/กิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่น (C26)	90	6.2-1 ร้อยละความพึงพอใจ ของนักศึกษาและประชาชนที่เข้า ร่วมโครงการ/กิจกรรมทำนุ บำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น (C26)	90
	-	-	6.2-2 จำนวนหลักสูตร/ชุดวิชาที่มี การบูรณาการด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการเรียนการ สอน	12 หลักสูตร/ ชุดวิชา (สะสม)	6.2-2 จำนวนหลักสูตร/ชุดวิชา ที่มีการบูรณาการด้าน ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่นกับการเรียนการสอน	24 หลักสูตร/ ชุดวิชา (สะสม)
6.3 เพื่อสร้าง วัฒนธรรมการสื่อสาร ที่มีคุณค่าในวิถีไทย	6.3-1 จำนวนกิจกรรมการ เรียนรู้ด้านวัฒนธรรมการสื่อสาร ที่มีคุณค่าในวิถีไทย	5 กิจกรรม (สะสม)	6.3-1 จำนวนกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมการสื่อสารที่มี คุณค่าในวิถีไทย	5 กิจกรรม (สะสม)	6.3-1 จำนวนกิจกรรมการ เรียนรู้ด้านวัฒนธรรมการ สื่อสารที่มีคุณค่าในวิถีไทย	5 กิจกรรม (สะสม)
	รวม 5 ตัวชี้วัด		รวม 8 ตัวชี้วัด		รวม 8 ตัวชี้วัด	

พันธกิจที่ 5 : พัฒนาองค์กรสู่การเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูง :High Performance Organization (HPO)

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 มี 2 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค่าเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
7.1 เพื่อขับเคลื่อนสู่ การเป็นมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ ที่มุ่ง สู่การเป็นองค์กรที่มี ผลสัมฤทธิ์สูง และมี อิสระในการบริหาร จัดการ ภายใต้หลัก ธรรมาภิบาลทุกภาค ส่วน	7.1-1 ร้อยละความสำเร็จของการ ดำเนินการตามมาตรการ/กิจกรรม ใน Corporate Risk (C48)	100	7.1-1 ร้อยละความสำเร็จของการ ดำเนินการตามมาตรการ/กิจกรรม ใน Corporate Risk (C48)	100	7.1-1 ร้อยละความสำเร็จของการ ดำเนินการตามมาตรการ/กิจกรรมใน Corporate Risk (C48)	100
	7.1-2 ระดับความสำเร็จของการ สนับสนุนการดำเนินงานตามเกณฑ์ รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) / EdPEX (C49)	ปรับปรุง กระบวนการ งานตาม Report Gap	7.1-2 คะแนนการตรวจประเมิน ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) / EdPEX ของมหาวิทยาลัย	ได้รับ TQC (350คะแนน)	7.1-2 คะแนนการตรวจประเมินตาม เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) / EdPEX ของมหาวิทยาลัย	ได้รับ TQA (550คะแนน)
	7.1-3 จำนวนโครงการที่สนับสนุนการ พัฒนาโครงสร้างการบริหารหน่วยงาน ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการกิจ ปัจจุบันและอนาคต (C47)	15 โครงการ (สะสม)	7.1-3 จำนวนโครงการที่สนับสนุนการ พัฒนาโครงสร้างการบริหารหน่วยงาน ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการกิจ ปัจจุบันและอนาคต (C47)	20 โครงการ (สะสม)	7.1-3 จำนวนโครงการที่สนับสนุนการ พัฒนาโครงสร้างการบริหารหน่วยงาน ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการกิจ ปัจจุบันและอนาคต (C47)	25 โครงการ (สะสม)
	7.1-4 ร้อยละความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน ต่อการจัดโครงสร้างการบริหารหน่วยงาน ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการกิจ ปัจจุบันและอนาคต (C36)	80	7.1-4 ร้อยละความพึงพอใจของ บุคลากรต่อการบริหารจัดการใน รูปแบบของ ม.ในกำกับของรัฐ	85	7.1-4 ร้อยละความพึงพอใจ ของบุคลากรต่อการบริหาร จ ด ก ร ใน ร ู ป แ บ บ ข อ ง ม.ในกำกับของรัฐ	90
	7.1-5 จำนวนกิจกรรมการจัดการ ความรู้ (KM) / กิจกรรมชุมชนนัก ปฏิบัติ หรือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (COP) ประจำปีงบประมาณ (C50)	11 กิจกรรม (สะสม)	7.1-5 จำนวนกิจกรรมการจัดการ ความรู้ (KM) / กิจกรรมชุมชนนัก ปฏิบัติ หรือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (COP) ประจำปีงบประมาณ (C50)	20 กิจกรรม (สะสม)	7.1-5 จำนวนกิจกรรมการจัดการ ความรู้ (KM) / กิจกรรมชุมชนนัก ปฏิบัติ หรือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (COP) ประจำปีงบประมาณ (C50)	30 กิจกรรม (สะสม)

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	7.1-6 คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย - สุโขทัยธรรมาธิราช (C51)	4.00	7.1-6 คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย - สุโขทัยธรรมาธิราช (C51)	4.25	7.1-6 คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย - สุโขทัยธรรมาธิราช (C51)	4.50
	7.1-7 อันดับของมหาวิทยาลัย-สุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยในระดับโลก	อันดับ 1 ใน 1000 ของโลก	7.1-7 อันดับของมหาวิทยาลัย-สุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยในระดับโลก	อันดับ 1 ใน 500 ของโลก	7.1-7 อันดับของมหาวิทยาลัย-สุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยในระดับโลก	อันดับ 1 ใน 100 ของโลก
7.2 เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินที่จะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน	7.2-1 ระดับความแข็งแกร่งทางการเงินที่เพิ่มขึ้น (C39)	มีการปฏิบัติตามแผนการสร้างความแข็งแกร่งทางการเงิน	7.2-1 ระดับความแข็งแกร่งทางการเงินที่เพิ่มขึ้น (C39)	มหาวิทยาลัยมีความแข็งแกร่งและมั่นคงทางการเงินเพิ่มขึ้น	7.2-1 ระดับความแข็งแกร่งทางการเงินที่เพิ่มขึ้น (C39)	มหาวิทยาลัยมีความแข็งแกร่งและมั่นคงทางการเงินอย่างยั่งยืน
	7.2-2 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนของเงินงบประมาณแผ่นดิน (C40)	80	7.2-2 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนของเงินงบประมาณแผ่นดิน (C40)	80	7.2-2 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนของเงินงบประมาณแผ่นดิน (C40)	80
	7.2-3 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนของเงินงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัย (C41)	80	7.2-3 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนของเงินงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัย (C41)	80	7.2-3 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนของเงินงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัย (C41)	80

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	7.2-4 ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้น จากผลิตภัณฑ์ใหม่หรือบริการใหม่ (C37)	2	7.2-4 ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้น จากผลิตภัณฑ์ใหม่หรือบริการใหม่ (C37)	3	7.2-4 ร้อยละของรายได้ที่ เพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์ใหม่หรือ บริการใหม่ (C37)	5
	7.2-5 อัตรากำไร ต่อรายได้รวม (Profit Margin) (C38)	16	7.2-5 อัตรากำไร ต่อรายได้รวม (Profit Margin) (C38)	20	7.2-5 อัตรากำไร ต่อรายได้ รวม (Profit Margin) (C38)	25
	รวม 12 ตัวชี้วัด		รวม 12 ตัวชี้วัด		รวม 12 ตัวชี้วัด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งของระบบบริหารทรัพยากรบุคคล วัฒนธรรมองค์กร และมุ่งสู่การเป็นสากล - STOU Culture

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 8 มี 1 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค่าเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
8.1 เพื่อพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่ตอบสนองต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและบุคลากรสามารถปฏิบัติงานอย่างมีความสุข	8.1-1 ร้อยละของบุคลากรสายสนับสนุนที่เลื่อนตำแหน่งความก้าวหน้าในสายงานที่สูงขึ้นภายในระยะเวลาที่เหมาะสม (ตามเกณฑ์ที่กำหนด) (C44)	30	8.1-1 ร้อยละของบุคลากรสายสนับสนุนที่เลื่อนตำแหน่งความก้าวหน้าในสายงานที่สูงขึ้นภายในระยะเวลาที่เหมาะสม (ตามเกณฑ์ที่กำหนด) (C44)	50	8.1-1 ร้อยละของบุคลากรสายสนับสนุนที่เลื่อนตำแหน่งความก้าวหน้าทางวิชาชีพที่สูงขึ้นภายในระยะเวลาที่เหมาะสม (ตามเกณฑ์ที่กำหนด) (C44)	70
	8.1-2 ระดับความสำเร็จของการนำผลการประเมินมากำหนดประเด็น ปรับปรุง และมีผลการประเมินที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (C45)	4.00	8.1-2 ระดับความสำเร็จของการนำผลการประเมินมากำหนดประเด็น ปรับปรุง และมีผลการประเมินที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (C45)	4.50	8.1-3 ระดับความสำเร็จของการนำผลการประเมินมากำหนดประเด็น ปรับปรุง และมีผลการประเมินที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (C45)	≥4.51
	8.1-3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า (C32) ตามเกณฑ์ สกอ. 1.2		8.1-3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า (C32) ตามเกณฑ์ สกอ. 1.2		8.1-4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า (C32) ตามเกณฑ์ สกอ.1.2	
	หลักสูตรปริญญาตรี	20	หลักสูตรปริญญาตรี	20	หลักสูตรปริญญาตรี	20
	หลักสูตรปริญญาโท	60	หลักสูตรปริญญาโท	60	หลักสูตรปริญญาโท	60
	หลักสูตรปริญญาเอก	100	หลักสูตรปริญญาเอก	100	หลักสูตรปริญญาเอก	100
	8.1-4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (C33) (สกอ.1.3)		8.1-4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (C33) (สกอ. .3)		8.1-5 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (C33) (สกอ.1.3)	

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
	หลักสูตรปริญญาตรี	60	หลักสูตรปริญญาตรี	60	หลักสูตรปริญญาตรี	60
	หลักสูตรปริญญาโท	80	หลักสูตรปริญญาโท	80	หลักสูตรปริญญาโท	80
	หลักสูตรปริญญาเอก	100	หลักสูตรปริญญาเอก	100	หลักสูตรปริญญาเอก	100
	8.1-5 ร้อยละของจำนวนบุคลากรเข้าอบรม STOU Culture ของมหาวิทยาลัย เมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากรทั้งหมด (C52.1)	100	8.1-5 ร้อยละของจำนวนบุคลากรเข้าอบรม STOU Culture ของมหาวิทยาลัยเมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากรทั้งหมด (C52.1)	100	8.1-5 ร้อยละของจำนวนบุคลากรเข้าอบรม STOU Culture ของมหาวิทยาลัยเมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากรทั้งหมด (C52.1)	100
	8.1-6 ร้อยละของจำนวนบุคลากรที่ผ่านการอบรมสามารถนำ STOU Culture มาใช้ในการปฏิบัติงาน/ชีวิตประจำวัน (C52.2)	20	8.1-6 ร้อยละของจำนวนบุคลากรที่ผ่านการอบรมสามารถนำ STOU Culture มาใช้ในการปฏิบัติงาน/ชีวิตประจำวัน (C52.2)	60	8.1-6 ร้อยละของจำนวนบุคลากรที่ผ่านการอบรมสามารถนำ STOU Culture มาใช้ในการปฏิบัติงาน/ชีวิตประจำวัน (C52.2)	100
	8.1-7 ระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในการติดต่อสื่อสาร	พอใช้	8.1-7 ระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในการติดต่อสื่อสาร	ระดับดี	8.1-7 ระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในการติดต่อสื่อสาร	ระดับดีมาก
	-	-	8.1-8 ระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในการปฏิบัติงาน	พอใช้	8.1-8 ระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในการปฏิบัติงาน	ระดับดี
	8.1-8 ระดับความสามารถของบุคลากรในการใช้ ICT สำหรับการปฏิบัติงาน(ผู้ใช้)	พอใช้	8.1-9 ระดับความสามารถของบุคลากรในการใช้ ICT สำหรับการปฏิบัติงาน	ระดับดี	8.1-9 ระดับความสามารถของบุคลากรในการใช้ ICT สำหรับการปฏิบัติงาน	ระดับดีมาก
			8.1-10 ระดับความสามารถของบุคลากรในการใช้ ICT เพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับการเรียนการสอน (นักพัฒนา)	พอใช้	8.1-10 ระดับความสามารถของบุคลากรในการใช้ ICT เพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับการเรียนการสอน (นักพัฒนา)	ระดับดี
	รวม 8 ตัวชี้วัด		รวม 10 ตัวชี้วัด		รวม 10 ตัวชี้วัด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 9 นำไอซีทีมาใช้ขับเคลื่อนมหาวิทยาลัย ในทุกพันธกิจ - i-DU (ICT-Driven University)

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 9 มี 1 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค่าเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
9.1 เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีมาตรฐานและทันสมัยสำหรับใช้ในการบริหารการบริการ และการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ต้องทันสมัยหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ตามอัธยาศัย	9.1-1 จำนวนชั่วโมง unplanned downtime (C42)	≤ 4 ช.ม.	9.1-1 จำนวนชั่วโมง unplanned downtime (C42)	< 3 ช.ม.	9.1-1 จำนวนชั่วโมง unplanned downtime (C42)	<2ช.ม.
	9.1-2 ร้อยละความสำเร็จของการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและบริการได้จริง (C34.1)	100	9.1-2 ร้อยละความสำเร็จของการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและบริการได้จริง (C34)	100	9.1-2 ร้อยละความสำเร็จของการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและบริการได้จริง (C34)	100
	9.1-3 ระดับคะแนนความพึงพอใจของการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและบริการได้จริง (C34.2)	4.30	9.1-3 ระดับคะแนนความพึงพอใจของการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและบริการได้จริง (C34)	4.50	9.1-3 ระดับคะแนนความพึงพอใจของการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและบริการได้จริง (C34)	4.50
	9.1-4 อันดับที่ดีขึ้นของเว็บไซต์ มสธ. ภายในประเทศ (C43)	อันดับ 35	9.1-4 อันดับที่ดีขึ้นของเว็บไซต์ มสธ. ภายในประเทศ (C43)	อันดับ 25	9.1-4 อันดับที่ดีขึ้นของเว็บไซต์ มสธ. ภายในประเทศ (C43)	อันดับ 15
	รวม 4 ตัวชี้วัด		รวม 4 ตัวชี้วัด		รวม 4 ตัวชี้วัด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพที่เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 10 มี 1 เป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด พร้อมค่าเป้าหมายความสำเร็จเมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฯ ระยะยาว 15 ปี ดังรายละเอียดในตาราง

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1000 ของโลก ตัวชี้วัด (phase 1))	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
10.1 เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่เป็นมาตรฐานและเพียงพอ	10.1-1 จำนวนโครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษาภูมิทัศน์และอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ (C46)	9 โครงการ/ กิจกรรม (สะสม)	10.1-1 จำนวนโครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษาภูมิทัศน์และอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ (C46)	30 โครงการ/ กิจกรรม (สะสม)	10.1-1 จำนวนโครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษาภูมิทัศน์และอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ (C46)	40 โครงการ/ กิจกรรม (สะสม)
	10.1 -2 ร้อยละความพึงพอใจของการพัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษาภูมิทัศน์และอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ (C35)	85	10.1 -2 ร้อยละความพึงพอใจของการพัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษาภูมิทัศน์และอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ (C35)	87.50	10.1 -2 ร้อยละความพึงพอใจของการพัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษาภูมิทัศน์และอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ (C35)	90
	-	-	10.1-3 ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานได้ตามแผนแม่บททางกายภาพของมหาวิทยาลัย	70	10.1-3 ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานได้ตามแผนแม่บททางกายภาพของมหาวิทยาลัย	100
	รวม 2 ตัวชี้วัด		รวม 3 ตัวชี้วัด		รวม 3 ตัวชี้วัด	

สรุปในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย โดยจะมุ่งดำเนินการตามพันธกิจที่สำคัญ 5 พันธกิจ ซึ่งขับเคลื่อนด้วย 10 ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุ 16 เป้าประสงค์ โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จ และมีค่าเป้าหมายความสำเร็จใน 3 ระยะ ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตาราง

สรุปจำนวนตัวชี้วัดความสำเร็จจำแนกตามพันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์

พันธกิจ/ ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	แผนฯ ช่วง 5 ปี (ระยะแรก)	แผนฯ ช่วง 10 ปี (ระยะที่สอง)	แผนฯ ช่วง 15 ปี (ระยะสุดท้าย)
พันธกิจที่ 1 : พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก				
ยุทธศาสตร์ที่ 1	เป้าประสงค์ 1.1	KPI 6 ตัว	KPI 9 ตัว	KPI 9 ตัว
ยุทธศาสตร์ที่ 2	เป้าประสงค์ 2.1	KPI 8 ตัว	KPI 8 ตัว	KPI 8 ตัว
ยุทธศาสตร์ที่ 3	เป้าประสงค์ 3.1	KPI 8 ตัว	KPI 8 ตัว	KPI 8 ตัว
รวม	3 เป้าประสงค์	KPI 22 ตัว	KPI 25 ตัว	KPI 25 ตัว
พันธกิจที่ 2 : วิจัย ส่งเสริมและพัฒนางานองค์ความรู้ ด้านการศึกษาทางไกลและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน				
ยุทธศาสตร์ที่ 4	เป้าประสงค์ 4.1	KPI 2 ตัว	KPI 3 ตัว	KPI 3 ตัว
	เป้าประสงค์ 4.2	KPI 4 ตัว	KPI 4 ตัว	KPI 4 ตัว
	เป้าประสงค์ 4.3	KPI 2 ตัว	KPI 3 ตัว	KPI 3 ตัว
รวม	3 เป้าประสงค์	KPI 8 ตัว	KPI 10 ตัว	KPI 10 ตัว
พันธกิจที่ 3 : บริการวิชาการโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน และ องค์กร สถาบันในสังคมเพื่อนำไปสู่สังคม แห่งการเรียนรู้และสังคมฐานความรู้				
ยุทธศาสตร์ที่ 5	เป้าประสงค์ 5.1	KPI 1 ตัว	KPI 2 ตัว	KPI 2 ตัว
	เป้าประสงค์ 5.2	KPI 9 ตัว	KPI 10 ตัว	KPI 10 ตัว
รวม	2 เป้าประสงค์	KPI 10 ตัว	KPI 12 ตัว	KPI 12 ตัว
พันธกิจที่ 4 : อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรมของชาติ				
ยุทธศาสตร์ที่ 6	เป้าประสงค์ 6.1	KPI 3 ตัว	KPI 5 ตัว	KPI 5 ตัว
	เป้าประสงค์ 6.2	KPI 1 ตัว	KPI 2 ตัว	KPI 2 ตัว
	เป้าประสงค์ 6.3	KPI 1 ตัว	KPI 1 ตัว	KPI 1 ตัว
รวม	3 เป้าประสงค์	KPI 4 ตัว	KPI 8 ตัว	KPI 8 ตัว
พันธกิจที่ 5 : พัฒนางองค์กรสู่การเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลก				
ยุทธศาสตร์ที่ 7	เป้าประสงค์ 7.1	KPI 7 ตัว	KPI 7 ตัว	KPI 7 ตัว
	เป้าประสงค์ 7.2	KPI 5 ตัว	KPI 5 ตัว	KPI 5 ตัว
รวม	2 เป้าประสงค์	KPI 12 ตัว	KPI 12 ตัว	KPI 12 ตัว
ยุทธศาสตร์ที่ 8	เป้าประสงค์ 8.1	KPI 8 ตัว	KPI 10 ตัว	KPI 10 ตัว
ยุทธศาสตร์ที่ 9	เป้าประสงค์ 9.1	KPI 4 ตัว	KPI 4 ตัว	KPI 4 ตัว
ยุทธศาสตร์ที่ 10	เป้าประสงค์ 10.1	KPI 2 ตัว	KPI 3 ตัว	KPI 3 ตัว
รวม	5 เป้าประสงค์	KPI 26 ตัว	KPI 29 ตัว	KPI 29 ตัว
รวมทั้งสิ้น	16 เป้าประสงค์	KPI 71 ตัว	KPI 84 ตัว	KPI 84 ตัว

บทที่ 4

กลไกการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตาม ประเมินผลแผนพัฒนา มสธ.

ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556 – 2570)

เนื่องจากแผนพัฒนา 15 ปี มีลักษณะเป็นแผนชี้นำทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัย ในช่วงเวลา ของแผนยุทธศาสตร์ฯ 3 ฉบับ 5 ปี และเพื่อให้แผนที่วางไว้ มีการนำไปปฏิบัติ เป็น เครื่องมือของคณะผู้บริหารในการบริหารมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องและต่อเนื่อง โดยมีสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่กำกับดูแล ดังนั้นจึงต้องมีกลไกของการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และหลังจาก แผนมีการนำไปปฏิบัติแล้ว กระบวนการติดตามประเมินผลแผน ก็จะเริ่มต้นตามวงจร PDCA (P = Plan , D = Do , C = Check , A = Act) ต่อไป ในบทนี้จะกล่าวถึงกลไกในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลแผน

กลไกในการนำแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปีไปสู่การปฏิบัติ

ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1. แบ่งแผนพัฒนา 15 ปี เป็น “แผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี” ได้ 3 แผน ดังนี้
 - 1) แผนยุทธศาสตร์ มสธ. 5 ปีระยะแรก (พ.ศ. 2556 -2560) ซึ่งมีการจัดทำแล้วเสร็จพร้อมกับแผนพัฒนา 15 ปี ในปี 2557 และปัจจุบันมหาวิทยาลัยอยู่ในช่วงเวลาของแผนยุทธศาสตร์ฯ ระยะแรก
 - 2) แผนยุทธศาสตร์ มสธ. 5 ปีระยะที่สอง (พ.ศ. 2561 – 2565)
 - 3) แผนยุทธศาสตร์ มสธ. 5 ปีระยะที่สาม (พ.ศ. 2566 -2570)
2. แผนยุทธศาสตร์ มสธ. 5 ปี แต่ละระยะ ให้ถ่ายทอดลงสู่ “แผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ระดับหน่วยงาน” ได้แก่ สาขาวิชา สำนัก/สถาบัน กอง/ศูนย์ และหน่วยงานเทียบเท่ากอง ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน
3. จากแผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี / แผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ระดับหน่วยงาน ให้มีการถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นรายปีที่สอดคล้องกัน ต่อไป
4. ให้สภามหาวิทยาลัย พิจารณาใช้แผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี เป็นเครื่องมือช่วยในการสรรหาอธิการบดีแต่ละสมัย

5. เนื่องจากการจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี” แต่ละระยะ โดยเฉพาะระยะแรก คือ ปี พ.ศ. 2556 -2560 ใช้แนวทาง/ยุทธศาสตร์ เป้าหมายที่ถ่ายทอดลงมาจาก “แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)” ดังนั้นจึงให้ใช้ “แผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี” แต่ละระยะ แทน “แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะ 5 ปี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” ถึงแม้ว่าแต่ละระยะจะเหลื่อมกัน 1 ปี กล่าวคือ “แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)” เริ่มปี 2555 แต่ “แผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี” ระยะแรก ได้เริ่มในปี 2556 เป็นต้น และเมื่อถึงรอบของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ 5 ปี ระยะที่สอง มหาวิทยาลัยก็จะนำแนวทาง/ยุทธศาสตร์ เป้าหมายจาก “แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)” มาใช้ในการถ่ายทอดสู่ แผนยุทธศาสตร์ฯ 5 ปี ระยะที่สองของมหาวิทยาลัย ต่อไป รวมทั้งรอบที่สามก็เช่นเดียวกัน
6. ในการจัดทำ “แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” ที่สำนักงาน ก.พ.และสำนักงานประมาณ กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการจัดทำให้สอดคล้องกับ “แผนบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปี” ตามวาระของรัฐบาลแต่ละชุด นั้น ก็ให้ใช้ “แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี ” แต่ละระยะ เป็นแนวทางการจัดทำ โดยสามารถปรับปรุง / เพิ่มเติม ได้ตามความเหมาะสม ตามบริบท และสถานการณ์ของประเทศ ที่เปลี่ยนแปลงไป หรือตามนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น ๆ
7. หลังจาก แผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี ฉบับนี้ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ซึ่งได้มีการเสนอพร้อม กับ “แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 -2560) ระยะแรก” แล้ว ในช่วงต่อไปเมื่อจะมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี ระยะที่สอง และระยะที่สาม ก็ให้ยึดกรอบ/แนวทาง และเป้าหมาย ของแผนฯ 15 ปี

การติดตามประเมินผลแผน

เมื่อแผนพัฒนาฯ 15 ปี ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และมีการประกาศใช้แล้ว จะมีการติดตามประเมินผลแผน โดยจะประเมินผลแผนพัฒนาฯ 15 ปี ที่มีการถ่ายทอดลงสู่แผนยุทธศาสตร์ฯ 5 ปี ใน 3 ระยะดังกล่าวข้างต้น ซึ่งกิจกรรมการประเมินผลแผน จะดำเนินการตามช่วงเวลา ดังรายละเอียดในตาราง

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)

แผนฯ 15 ปี (1)	การประเมินผล แผนฯ 15 ปี (2)	ช่วงเวลาที่ ดำเนินการ ประเมินผล แผนฯ 15 ปี (3)	แผนฯ 5 ปี (ที่ถ่ายทอดมา จาก แผนฯ 15 ปี) (1)	การประเมินผล แผนฯ 5 ปี (2)	ช่วงเวลาที่ ดำเนินการ ประเมินผล แผนฯ 5 ปี (3)
แผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 - 2570)	ประเมินเมื่อสิ้นแผน 3 ระยะ ดังนี้ ประเมิน ครั้งที่ 1 : ประเมินผลแผนฯ ทั้ง ฉบับ เมื่อสิ้นแผน ระยะแรก (พ.ศ. 2556 - 2560)	→ ปี 61	แผนยุทธศาสตร์ มสธ. 5 ปี ระยะแรก (พ.ศ.2556 -2560) (ช่วงเวลา 1 ตค. 55 ถึง 30 กย.60)	ประเมินผลพันธกิจ / เป้าประสงค์-ตัวชี้วัดระดับ เป้าประสงค์ /โครงการยุทธฯใน แผนยุทธศาสตร์ฯทุกปี ปีแรก = เมื่อสิ้นปี 2556 → ตด.56 – มิด.57* ปีที่ 2 = เมื่อสิ้นปี 2557 → ตด.57 – มิด. 58* ปีที่ 3 = เมื่อสิ้นปี 2558 → ตด.58 – มิด. 59 (ประเมินครึ่งแผน) ปีที่ 4 = เมื่อสิ้นปี 2559 → ตด.59 – มิด. 60 ปีที่ 5 = เมื่อสิ้นปี 2560 → ตด.60 – มิด. 61 (ประเมินแผนทั้งฉบับ)	
	ประเมิน ครั้งที่ 2 : ประเมินผลแผนฯ ทั้ง ฉบับ เมื่อสิ้นแผน ระยะที่สอง (พ.ศ. 2561 - 2565)	→ ปี 66	แผนยุทธศาสตร์ มสธ.5 ปี ระยะที่สอง (พ.ศ.2561 -2565) (ช่วงเวลา 1 ตค. 60 ถึง 30 กย.65)	ประเมินผลพันธกิจ / เป้าประสงค์-ตัวชี้วัดระดับ เป้าประสงค์ /โครงการยุทธฯใน แผนยุทธศาสตร์ฯทุกปี ปีแรก = เมื่อสิ้นปี 2561 → ตด.61 – มิด.62 ปีที่ 2 = เมื่อสิ้นปี 2562 → ตด.62 – มิด.63 ปีที่ 3 = เมื่อสิ้นปี 2563 → ตด.63 – มิด.64 (ประเมินครึ่งแผน)	

หมายเหตุ : * เนื่องจากแผนฯ 15 ปี มีการจัดทำและถ่ายทอดลงสู่แผนฯ 5 ปี ระยะแรก (พ.ศ.2556-2560)พร้อมกัน และได้รับอนุมัติในปี 2557 ดังนั้น ในการประเมินผลแผนฯ 5 ปี ระยะแรก (พ.ศ.2556-2560) ใน 2 ปีแรก คือ 2556 และปี 2557 จะประเมินผลโดยใช้ผลการดำเนินงานของ 2 ปีนี้ เปรียบเทียบกับเป้าหมายในเล่มแผนพัฒนา มสธ. ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2554-2558

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)

แผนฯ 15 ปี (1)	การประเมินผล แผนฯ 15 ปี (2)	ช่วงเวลาที่ ดำเนินการ ประเมินผล แผนฯ 15 ปี (3)	แผนฯ 5 ปี (ที่ถ่ายทอดมา จาก แผนฯ 15 ปี) (1)	การประเมินผล แผนฯ 5 ปี (2)	ช่วงเวลาที่ ดำเนินการ ประเมินผล แผนฯ 5 ปี (3)
				ปีที่ 4 = เมื่อสิ้นปี 2564 → ปีที่ 5 = เมื่อสิ้นปี 2565 → (ประเมินแผนทั้งฉบับ)	ตด.64 – มีค.65 ตด.65 – มีค.66
	ประเมิน ครั้งที่ 3 : ประเมินผลแผนฯทั้ง ฉบับเมื่อสิ้นแผน ระยะที่สาม (พ.ศ. 2566 - 2570)	→ ปี 71	แผนยุทธศาสตร์ มสธ. 5 ปี ระยะที่สาม (พ.ศ. 2566 -2570) (ช่วงเวลา 1ตค.65 ถึง 30 กย.70)	ประเมินผลพันธกิจ / เป้าประสงค์-ตัวชี้วัดระดับ เป้าประสงค์ /โครงการยุทธฯใน แผนยุทธศาสตร์ฯทุกปี ปีแรก = เมื่อสิ้นปี 2566 → ปีที่ 2 = เมื่อสิ้นปี 2567 → ปีที่ 3 = เมื่อสิ้นปี 2568 → (ประเมินครึ่งแผน) ปีที่ 4 = เมื่อสิ้นปี 2569 → ปีที่ 5 = เมื่อสิ้นปี 2570 → (ประเมินแผนทั้งฉบับ)	ตด.66 – มีค.67 ตด.67 – มีค.68 ตด.68 – มีค.69 ตด.69 – มีค.70 ตด.70 – มีค.71

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) (2553) เอกสารประกอบการประชุมวิชาการของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) การประชุมวิชาการประจำปี 2553 วันที่ 2-3 กันยายน 2553 เรื่อง การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย: ภาวะเป็นความฝัน กรุงเทพมหานคร ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554) “ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)” ใน เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2554 แผน 11 สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2551) กรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2552) รายงานการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อกำกับติดตามการจัดการอุดมศึกษาตามกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษาและกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)” กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2556) “แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) รายงานการวิจัยเรื่อง “ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี”, กรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2554) ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 กรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.2554.การศึกษา :โลกขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน.เข้าถึงได้จาก <http://www.bic.moe.go.th/th/images/stories/book/other/ASEAN/ed-building-ASEANcommunity.pdf>
- สุทธศรี วงษ์สมาน (2553) เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง ระบบบริหารจัดการศึกษาไทยและกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ม.ป.พ.
- อากรณ์ แก่นวงศ์ (2554) “ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558” ใน แผนยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการเปิดเสรีการค้าบริการด้านอุดมศึกษา จาก http://inter.mua.go.th/main2/news_detail.php?id=134
- เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติ ยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ (2538) การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2538

ภาษาอังกฤษ

Philip G.Altbach , Liz Reisberg and Laura E. Rumbley.(2009). Trends in Global Higher Education : Tracking an Academic Revolution. Future Trends. A Report Prepared for the UNESCO 2009 World Conference on Higher Education. Paris, 5 to 8 July 2009.

K. Balasubramanian ; Willie Clarke –Okah ; John Daniel ; Frances Ferreira ; Asha Kanwar ; Angela Kwan ; John Lesperance ; Joshua Mallet ; Abdurrahman Umar ; and Paul West. (2009). ICTs for Higher Education. Background paper from the Commonwealth of Learning. UNESCO World Conference on Higher Education. Paris, 5 to 8 July 2009.

<http://www.mua.go.th/~bpp/developplan/>

http://www.mua.go.th/data_pr/250354_2.pdf

http://www.mua.go.th/~bpp/developplan/.../PlanHEdu11_2555-2559.pdf

ภาคผนวก

ประมวลภาพกิจกรรม

การจัดทำแผนพัฒนา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ระยะยาว 15 ปี

(พ.ศ.2556-2570)

◆ การประชุมสัมมนาระดมสมอง เรื่อง “การจัดทำแผน มสธ.ระยะ 15-5-4 ปี”
ในวันที่ 13-15 พฤศจิกายน 2556 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน พัทยา จ.ชลบุรี

กรรมการสภามหาวิทยาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประชุมกับ
ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

กรรมการสภามหาวิทยาลัย (รศ.ยืน ภู่วรวรรณ, รศ.ดร. สมจินต์
สันกวรัถษ์ และคุณทศนีย์ ไตรอรุณ) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการ
ประชุมระดมสมอง “การจัดทำแผนพัฒนา มสธ.ระยะ 15-5-4 ปี”

บรรยากาศการประชุมสัมมนาระดมสมอง “การจัดทำแผนพัฒนา มสธ. ระยะ 15-5-4 ปี”

กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
(รศ.ดร.สมจินต์ สันถาวรภัย) ได้ร่วมให้
ข้อเสนอแนะในการประชุมระดมสมอง

◆ การประชุมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ -ร่าง- แผนพัฒนา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) ในวันที่ 2 กรกฎาคม
2557 เวลา 09.00 – 14.00 น. ณ ห้องประชุม 2605-2605/1 อาคารวิชาการ1 ชั้น 6
ส่วนต่อเติม

บรรยากาศการประชุมให้ข้อเสนอแนะ -ร่าง- แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)

ที่ปรึกษา

1. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและวิจัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ศิวงะเดชาเทพ)
2. ผู้ช่วยอธิการบดี
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์ดง)
3. ผู้อำนวยการกองแผนงาน
(นางนพวรรณ จารุโรจน์เนาวรัตน์)

ต้นฉบับ

- : งานยุทธศาสตร์และประเมินผล
บทที่ 1	นางอมรา พินิจไพฑูรย์
บทที่ 2	นางอมรา พินิจไพฑูรย์
นางนัฏฐวี มากดำ
บทที่ 3	นายอัฐฐเรช กันสิทธิ์
น.ส.ทรรตนกร รักแป้น
นางอมรา พินิจไพฑูรย์
น.ส.สุชาดา ดชฤกษ์
นางนัฏฐวี มากดำ
บทที่ 4	นางอมรา พินิจไพฑูรย์

รวบรวมและจัดทำเล่ม

: นางสาวสุชาดา ดชฤกษ์
